

**Protokoll fört vid Stockholms kommunfullmäktiges
sammanträde måndagen den 8 maj 2023****Tid:**

kl. 17:00-20:07

Lokal:

Rådssalen

Närvarande:

Se bilaga

§§1-18

Justerat den 15 maj 2023

Anslaget den 16 maj 2023

Olle Burell

Cecilia Brinck

Sara Stenudd

Hans Altsjö
Sekreterare

ÄRENDELISTA

- §1 Bordläggning av interpellation
- §2 Bordläggning av interpellation
- §3 Ändring av föredragningsordning
- §4 Ny interpellation
- §5 Frågestund
- §6 Mötet öppnas
- §7 Närvaro
- §8 Justering
- §9 Anmälningssärenden till kommunfullmäktige år 2023
- §10 Valärenden i kommunfullmäktige 2023
- §11 Årsredovisning 2022 med uppföljning av budget för Stockholms stad
- §12 Revisionsberättelser över de kommunala nämndernas verksamhet för år 2022 jämte granskningsrapporter avseende bolagen
- §13 Överenskommelse om exploatering med försäljning för bostäder och lokaler inom del av fastigheterna Kylfacket 1, Kylfacket 2 och Johanneshov 1:1 i Johanneshov med Matstaden Fastighetsutveckling AB, projekt Slakthusområdet etapp 1
- §14 Överenskommelse om exploatering med försäljning inom kvarter Starkströmmen 2 och 4 m.fl., i Norra Djurgårdsstaden, Östermalm med Ankarspik 120 AB (Vasakronan) samt exploatering med tomträttsupplåtelse för driftdepå till Trafikverket
- §15 Reviderat genomförandebeslut avseende Skolfastigheter i Stockholm AB:s projekt Drivhuset etapp 2, i Enskede
- §16 Motion om ett utomhusbad i Stockholm samt flytt av Domstolsverkets verksamhet

- §17 Nyväckta motioner
- §18 Mötet avslutas

§ 1
Bordläggning av interpellation

Kommunfullmäktige bordlägger interpellationen som redovisas i punkten 1 i kungörelsen.

§ 2
Bordläggning av interpellation

Kommunfullmäktige bordlägger interpellationen som redovisas i punkten 2 i kungörelsen.

§ 3

Ändring av föredragningsordning

Punkten 15 i kungörelsen behandlas före punkten 3 i kungörelsen.

§ 4
Ny interpellation**Beslut**

1. Interpellationen får ställas.
2. Interpellationen bordläggs.

Ny interpellation

Interpellation av Gabriel Kroon (SD) till bostads- och fastighetsborgarrådet Clara Lindblom (V) om chockhyreshöjningen i allmännyttan. Rotel V
Dnr KS 2023/592

**§ 5
Frågestund****Fråga 1**

Borgarrådet Fjellner (M) ställer en fråga om trygghet i Stockholm.

Borgarrådet Wanngård (S) svarar på frågan.

Fråga 2

Linnea Vinge (SD) ställer en fråga om hur staden arbetar för att rekrytera förskollärare.

Borgarrådet Mattsson (V) svarar på frågan.

Fråga 3

Åsa Nilsson Söderström (L) ställer en fråga om vilka insatser majoriteten gör för att motverka att Stockholm används av antidemokratiska rörelser.

Borgarrådet Wanngård svarar på frågan.

Fråga 4

Claes Nyberg (C) ställer en fråga om stadens skolors ekonomi.

Borgarrådet Bjuggren (S) svarar på frågan.

Fråga 5

Nike Örbrink (KD) ställer en fråga om språkkunskaper inom äldreomsorgen.

Borgarrådet Boucher (V) svarar på frågan.

Fråga nr 6

Borgarrådet Wedin (M) ställer en fråga om åtgärder kring stadens upphandlingar.

Borgarrådet Wanngård (S) svarar på frågan.

Fråga 7

Liliane Åkerlund (SD) ställer en fråga om varför Stockholms gator tillåts vara så nedskräpade.

Borgarrådet Wanngård (S) svarar på frågan.

§ 6
Mötet öppnas

**§ 7
Närvaro**

Närvaro, se bilaga 1.

**§ 8
Justering**

Ordföranden Olle Burell (S), 1:e vice ordföranden Cecilia Brinck (M) och 2:e vice ordföranden Sara Stenudd (V) justerar protokollet. Justering sker måndagen den 15 maj 2023.

§ 9**Anmälningssärenden till kommunfullmäktige år 2023**

KS 2023/8

Beslut

Följande ärenden anmäldes till kommunfullmäktige:

Anmälda skrivelser till kommunfullmäktige
under tiden 20/4 2023 – 3/5 2023Nacka tingsrätt, Mark- och miljödomstolen dom av den 20 april
2023Dom (2023-04-20) med anledning av kommunfullmäktiges beslut
2022-12-19 § 14 angående ändring av detaljplan för
Jordbruksministern 3 m.fl. i stadsdelen Bagarmossen.
Mål nr P 783-23.
Mark- och miljödomstolen avslår överklagandena.

§ 10**Valärenden i kommunfullmäktige 2023**

KS 2023/4

Beslut

1. Avsägelse och entlediganden godkänns i enlighet med valberedningens förslag med tillägg enligt förslag från Linnea Vinge (SD).
2. Val förrättas för att utse ny person till uppdrag enligt valberedningens förslag med tillägg enligt förslag från Linnea Vinge (SD).
3. Om inte annat framgår inträder den senast valda ersättaren sist till tjänstgöring för sitt parti.
4. Om en ersättare/suppleant utses till ordinarie ledamot, utses en ny ersättare/suppleant.
5. För avsägelse i kommunfullmäktige hemställs om ny sammanräkning hos länsstyrelsen.
6. Vakanser bordläggs.

Ärendet

Valärenden i kommunfullmäktige den 8 maj 2023 behandlas.

I ärendet yttrar sig, se bilaga 4.

Förslag till beslut

Linnea Vinge (SD) föreslår följande:

Gabriel Kroons (SD) avsägelse som ledamot i Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd godkänns.

Gahzal Saberian (SD) väljs till ledamot i Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd.

Gabriel Kroon (SD) väljs till ersättare i Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens och valberedningens förslag med tillägg från Linnea Vinge (SD). Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt förslaget med tillägg.

§ 11**Årsredovisning 2022 med uppföljning av budget för
Stockholms stad
KS 2023/1330**

Samt med årsredovisningen ärenden som sambehandlas

Förlängning av beslut om finansiering av projekt Smart stad från perioden 2018-2023 till 2024-2027, dnr KS 2023/245

Finansiering av projekt för förberedelse inför upphandling av nästa generations gemensam it-service GSIT 3, fas ett, dnr KS 2023/246

Finansiering av utvecklingsbehov av processer och systemstöd i förvaltningsobjekt sociala system åren 2023-2027 med ändring av tidigare beslut om fördelning av avsatta medel, dnr KS 2023/248

Återtagande av beslut om beviljade stimulansbidrag för utbyggnad av bostäder med särskild service för personer med fysisk och psykisk funktionsnedsättning, dnr KS 2023/249

Tilläggsavtal till Överenskommelse avseende förskottering av finansiering och medfinansiering av Roslagsbanan till City i Sverigeförhandlingen, dnr KS 2023/250

Upphandling av förmånscyklar, dnr KS 2022/1298

Central upphandling av systemstöd för rekrytering, dnr KS 2023/144

Tertialrapport 1 2022 för SHIS bostäder, hemställan om särskild ersättning, dnr KS 2022/727

Tertialrapport 2 2022 för SHIS bostäder, hemställan om tilläggsanslag, dnr KS 2022/1088

Samordningsförbundet Stockholm stad (FINSAM) - årsredovisning, revisionsberättelse och revisionsrapport 2021, dnr KS 2022/530

Storstockholms Brandförsvars årsredovisning 2022, dnr KS 2023/191

Ersättning för förlorad arbetsinkomst för ledamöter i kommunstyrelsens samt i bolags- och nämndanknutna råd för funktionshinderfrågor, dnr KS 2023/117

Budget och verksamhetsplan för 2023 för SHIS bostäder, dnr KS 2023/153

Rapport över arbetet mot felaktiga utbetalningar och bidragsbrott i Stockholms stad 2021, dnr KS 2022/969
KS 2022/1330

Beslut

1. Årsredovisning 2022 med uppföljning av budget för Stockholms stad godkänns.
2. Redovisade avsättningar om 1 262,3 mnkr godkänns.
3. Kommunstyrelsens beslut gällande uppsiktsplikt avseende stadens hel- och delägda aktiebolag, enligt bilaga 4 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, anmäls.
4. Basnyckeltal med utfall för år 2022 godkänns i enlighet med bilaga 5 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
5. Nämndernas redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag under 2022 godkänns med hänvisning till vad som sägs i bilaga 6 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
6. Redovisning av kommunfullmäktiges aktiviteter som i sin helhet inte blivit genomförda under 2022 godkänns i enlighet med bilaga 7 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
7. Trafiknämndens investeringsbudget för 2023 justeras för utgifter och inkomster med 55,4 mnkr enligt bilaga 2 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
8. Nuvarande reservation av eget kapital avseende kompetensutveckling utökas med 175 mnkr, med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. Den utökade reservationen finansieras från årets förändring av eget kapital.
9. Inriktningen för kompetensutvecklingsmedlen fastställs med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

10. Nuvarande reservation av eget kapital avseende sociala investeringar utökas med 125 mnkr, med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. Den utökade reservationen finansieras från årets förändring av eget kapital.
11. Tidigare beslut (dnr KS 2020/1617) om att kommunstyrelsen m.m. medges finansiering för Smart stad under perioden 2018-2023 förlängs till att gälla 2024-2027 (dnr KS 2023/245), i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. I Smart stad ingår medel för stadens kvalitetsprogram samt utveckling av centrala it-system. Finansiering sker genom disposition av eget kapital.
12. Kommunstyrelsen medges finansiering om 10 mnkr för 2023-2024 för att förbereda inför kommande upphandlingar av GSIT, fas ett av projektet, för att säkerställa framtida behov av digitala arbetsplatser samt it-relaterade support- och stödfunktioner för stadens medarbetare, elever och förtroendevalda (dnr KS 2023/246), i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. Finansiering sker genom disposition av eget kapital.
13. Tidigare beslut (dnr KS 2022/121) gällande fördelning av avsatta medel för förvaltningsobjektet sociala system, förändras (dnr KS 2023/248), i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
14. Kommunstyrelsen medges finansiering om 50 mnkr för att genomföra tekniska förbättringar och lägga grunden för fortsatt stabilitet och säkerhet i stadens egenutvecklade sociala system åren 2023-2027, (dnr KS 2023/248) i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. Finansiering sker genom disposition av eget kapital.
15. Äldrenämnden medges finansiering om 150 mnkr för att utifrån verksamhetens behov upphandla och utveckla systemstöd 2023-2027, vilket inkluderar beslut om upphandlingsunderlag, tilldelning av kontrakt, avtalshantering, implementering av upphandlade system samt etablering av systemförvaltning (dnr KS 2023/248), i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. Finansiering sker genom disposition av eget kapital.
16. Socialnämnden medges finansiering om 100 mnkr för att utifrån verksamhetens behov utveckla processer och systemstöd avseende grundläggande funktionsförbättringar, resurshantering, digitala kanaler samt övergång till digital huvudakt och ökad analysförmåga (dnr KS 2023/248), i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. Finansiering sker genom disposition av eget kapital.

17. Kommunstyrelsen medges rätt att teckna Tilläggsavtal till Överenskommelse avseende förskottering av finansiering och medfinansiering för Roslagsbanan till City (dnr KS 2023/250), i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. Stadens förlängning av förskottering för år 2023 ska som högst uppgå till 12 mnkr (prisnivå januari 2016).
18. Kommunstyrelsen ska genomföra en central upphandling av förmånscyklar, stadens bolagsstyrelser ska inbjudas att delta i upphandlingen (dnr KS 2022/1298), i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
19. Kommunstyrelsen ska besluta om upphandlingsdokument för förmånscyklar, tilldelning av kontrakt, avbrytande av upphandling, avtalstecknande, eventuella förlängningar, förändringar, kompletteringar och/eller tillägg till avtalen utifrån affärsmässiga grunder, samt hävning avtal (dnr KS 2022/1298), i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
20. Kommunstyrelsen ska genomföra central upphandling av systemstöd för rekrytering (dnr KS 2023/144), i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
21. Kommunstyrelsen ska besluta om upphandlingsdokument, tilldelning av kontrakt, avbrytande av upphandling, avtalstecknande, eventuella förlängningar, förändringar, kompletteringar och/eller tillägg till avtalen utifrån affärsmässiga grunder, samt hävning av avtal (dnr KS 2023/144), i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
22. Bolagen inom Stockholms stad inbjuds att delta i central upphandling av systemstöd för rekrytering (dnr KS 2023/144), i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
23. Styrelsen för Samordningsförbundet Stockholms stad (FINSAM) beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2021 (dnr KS 2022/530), i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
24. Direktionen för Kommunalförbundet Storstockholms brandförsvär beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2022 (dnr KS 2023/191), enligt bilaga 10 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
25. Ersättning för förlorad arbetsinkomst för ledamöter och ersättare i kommunstyrelsens samt bolags- och nämndanknutna råd för funktionshinderfrågor får betalas ut (dnr KS 2023/117), i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

26. Ersättning för förlorad arbetsinkomst för ledamöter och ersättare i kommunstyrelsens samt bolags- och nämndanknutna råd för funktionshinderfrågor får betalas ut för tid från och med den 1 juni 2023 (dnr KS 2023/117) i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
27. Lägesredovisning stora investeringsprojekt godkänns enligt bilaga 8 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
28. Slutredovisningar av investeringsprojekt över 50 mnkr enligt bilaga 9 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande anmäls.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget, se bilaga 3.

Deltar inte i beslutet

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna avstår från att delta i beslutet.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Årsredovisning 2022 med uppföljning av budget för Stockholms stad.

I debatten yttrar sig, se bilaga 4.

Förslag till beslut

Borgarrådet Wanngård (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Jonas Naddebo (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Centerpartiets förslag, se bilaga 3.

Borgarrådet Jönsson (L) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Liberalernas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 12**Revisionsberättelser över de kommunala nämndernas verksamhet för år 2022 jämte granskningsrapporter avseende bolagen**

KS 2023/542

Beslut

1. Ansvarsfrihet beviljas för 2022 års verksamhet för kommunstyrelsen samt för kommittéer, beredningar och delegationer tillsatta av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen.
2. Ansvarsfrihet beviljas för 2022 års verksamhet för facknämnderna arbetsmarknadsnämnden, avfallsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, revisorskollegiet, servicenämnden, rådet till skydd för Stockholms skönhet, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, valnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden.
3. Ansvarsfrihet beviljas för 2022 års verksamhet för stadsdelsnämnderna Bromma, Enskede-Årsta-Vantör, Farsta, Hägersten-Älvsjö, Hässelby-Vällingby, Kungsholmen, Norrmalm, Rinkeby-Kista, Skarpnäck, Skärholmen, Spånga-Tensta, Södermalm och Östermalm.
4. Kommunfullmäktige riktar dessutom, med hänvisning till revisionsberättelsen, samma anmärkningar mot exploateringsnämnden som revisionen.

Jäv

Kommunfullmäktige noterar att de ledamöter och ersättare som hade förtroendeuppdrag i kommunstyrelsen och nämnderna m.m. under år 2022 inte deltar i den del av ärendet som avser kommunstyrelsen eller respektive nämnd m.m.

Ärendet

Utlåtande med revisionsberättelser över de kommunala nämndernas verksamhet för år 2022 jämte granskningsrapporter avseende bolagen behandlas.

Lars Riddervik, revisorsgrupp 1, Ulf Fridebäck, revisorsgrupp 2, och Bosse Ringholm, revisorsgrupp 3, redogör för revisionsberättelser över de kommunala nämndernas verksamhet för år 2022 jämte granskningsrapporter avseende bolagen.

I debatten yttrar sig, se bilaga 4.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut.
Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt utlåtandet.

§ 13**Överenskommelse om exploatering med försäljning för bostäder och lokaler inom del av fastigheterna Kylfacket 1, Kylfacket 2 och Johanneshov 1:1 i Johanneshov med Matstaden Fastighetsutveckling AB, projekt Slakthusområdet etapp 1**

Hemställan från exploateringsnämnden
KS 2023/317

Beslut

Försäljning av mark inom del av fastigheterna Kylfacket 1, Kylfacket 2 och Johanneshov 1:1 med en preliminär köpeskilling om cirka 270 mnkr godkänns och exploateringsnämnden medges rätt att träffa överenskommelse om exploatering i enlighet med bilaga till utlåtandet.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Överenskommelse om exploatering med försäljning för bostäder och lokaler inom del av fastigheterna Kylfacket 1, Kylfacket 2 och Johanneshov 1:1 i Johanneshov med Matstaden Fastighetsutveckling AB, projekt Slakthusområdet etapp 1.

I debatten yttrar sig, se bilaga 4.

Förslag till beslut

Anders Österberg (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 14

Överenskommelse om exploatering med försäljning inom kvarter Starkströmmen 2 och 4 m.fl., i Norra Djurgårdsstaden, Östermalm med Ankarspik 120 AB (Vasakronan) samt exploatering med tomträttsupplåtelse för driftdepå till Trafikverket

Genomförandebeslut

Hemställan från exploateringsnämnden

KS 2023/320

Beslut

1. Exploateringsnämnden medges rätt att genomföra exploatering inom kvarter Starkströmmen 2 och 4 samt del av Hjorthagen 1:1 till en investeringsutgift om 100 mnkr, investeringsinkomst om 65 mnkr och försäljningsinkomst om 15,7 mnkr.
2. Utgifterna för år 2023 ska rymmas inom nämndens investeringsbudget. Utgifterna för kommande år behandlas i budget för 2024.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Överenskommelse om exploatering med försäljning inom kvarter Starkströmmen 2 och 4 m.fl., i Norra Djurgårdsstaden, Östermalm med Ankarspik 120 AB (Vasakronan) samt exploatering med tomträttsupplåtelse för driftdepå till Trafikverket.

I debatten yttrar sig, se bilaga 4.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 15**Reviderat genomförandebeslut avseende Skolfastigheter
i Stockholm AB:s projekt Drivhuset etapp 2, i Enskede**

Framställan från Stockholms Stadshus AB

KS 2022/1418

Beslut

Genomförandet av Skolfastigheter i Stockholm AB:s
ombyggnad av projekt Drivhuset etapp 2 i Enskede med en
investeringsutgift inklusive index om 319 mnkr godkänns.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Reviderat
genomförandebeslut avseende Skolfastigheter i Stockholm AB:s
projekt Drivhuset etapp 2, i Enskede.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är
kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att
kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 16**Motion om ett utomhusbad i Stockholm samt flytt av
Domstolsverkets verksamhet**

Motion av Karin Ernlund m.fl. (C)

KS 2022/1434

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i
utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till
förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion
om ett utomhusbad i Stockholm samt flytt av Domstolsverkets
verksamhet.

I debatten yttrar sig, se bilaga 4.

Förslag till beslut

Emil Bustos (S) och Cecilia Obermüller (MP) föreslår att
kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Jonas Naddebo (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt
Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att
kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

**§ 17
Nyväckta motioner****Nyväckta motioner**

Följande motioner väcktes under perioden 25 april till 8 maj 2023:

1. Motion av Linnea Vinge (SD) om att införa språktest vid rekrytering av förskolepersonal. Rotel VII. Dnr KS 2023/593
2. Motion av Gabriel Kroon och Linnea Vinge båda (SD) om cykelvett och kurser i stadscyklning. Rotel VIII. Dnr KS 2023/594

§ 18
Mötet avslutas

Plats	Ledamot	Ersättare	Parti	Ankom	Utgick
48	Burell, Olle §§ 6-11		S	16:58	20:11
77	Brinck, Cecilia §§ 12-18		M	17:53	20:11
47	Stenudd, Sara §§ 1-5		V	16:56	20:11
56	Abdullahi Ali, Nassir		S	17:42	20:07
105	Ali Hassan, Shamso	Ehrnström, Thomas	V	16:58	20:11
42	Ali, Ismail		C	17:42	20:07
102	Aranda de Gutiérrez, Norma	Schartner Giertta, Felicia	S	18:02	20:11
92	Armstad, Stian		S	17:16	20:11
89	Badeli, Aida		MP	17:14	20:07
96	Bengtsson, Frida		S	16:52	20:11
23	Bjuggren, Emilia		S	17:00	20:07
8	Boucher, Torun		V	16:48	20:11
58	Carlsson Hallberg, Ewa		S	16:55	20:11
94	Carlsson, Alma		S	16:52	20:11
13	Cederschiöld, Anna	Fernell-Ingelström, Yvonne	M	17:26	20:07
80	Edin, Anders		SD	17:00	20:11
53	Edlund, Ingela	Lagerkvist Tranströmer, Britten	S	17:58	20:11
40	Elfvén, Anne-Lie	Fors, Emilie	L	17:57	20:11
67	Elmlund, Annika		M	17:46	20:07
95	Finnveden, Felix		S	17:00	20:11
14	Forslund, Maurice		KD	17:50	20:11
69	Friberg, Annika		M	17:23	20:11
12	Granswed Baat, Sophia		M	17:53	20:07
103	Güler, Esme		S	17:04	20:11
52	Göransson, Anders	Nyberg, Berit	S	17:09	20:11
51	Hansson, Martin		MP	17:18	20:11
4	Hedin, Andrea		M	17:03	20:11
66	Hedrup, Tom		M	17:50	20:11
61	Heinonen, Johan		S	16:59	20:11
34	Hellström, Anette		M	17:22	20:07
37	Hollis, Michaela		KD	17:57	20:07
107	Holm, Jens		V	17:47	20:11
70	Hökmark, Christoffer		M	17:22	20:11
43	Ibrahim, Ashna		C	17:00	20:07
19	Jacobsson, Kristin		C	17:04	20:07
30	Jama, Hassan		V	17:54	20:07
88	Jama, Mansur		MP	18:02	20:11
31	Johansson, Tobias	Herrström, Cecilia	V	17:06	20:11
39	Jonlund, Rasmus	Heimbrand, Christoffer	L	18:02	20:11
79	Juntunen, Tapani		SD	17:00	20:07

Kommunfullmäktige 2023-05-08

18	Jönsson, Jan	L	17:00	20:07	Sida 30 (84)
101	Kazinic, Elvir	S	17:03	20:11	
62	Kratz, Tina	V	17:16	20:11	
86	Kroon, Gabriel	SD	17:02	20:11	
81	Kroon, Julian	SD	17:44	20:11	
104	Körhan, Özlem	V	17:26	20:11	
36	Lennaárd, Fritz	M	19:41	20:11	
99	Lind, Andreas	S	16:53	20:11	
7	Lindblom, Clara	V	17:57	20:11	
60	Lindgren, Jimmy	S	17:03	20:07	
71	Lindström, Therese	M	17:08	20:07	
45	Linusson, Svante	C	17:12	20:07	
16	Ljung, Björn	L	17:00	20:11	
64	Ljuslin, Maria	V	17:05	20:07	
97	Lorentzi, Ulrika	S	17:01	19:42	
11	Lutz, Kristina	M	17:44	20:11	
9	Mattsson, Alexandra	V	16:55	20:07	
63	Mjörnberg, Robert	V	17:02	20:11	
38	Modig, Aron	KD	17:59	20:07	
28	Mohammed, Rashid	V	17:40	20:11	
29	Mustonen, Maria	V	17:08	20:07	
20	Naddebo, Jonas	C	17:04	20:07	
41	Nilsson Söderström, Åsa	L	17:59	20:11	
32	Nilsson, Johan	M	17:29	20:11	
10	Nilsson, Jonas	M	17:48	20:07	
44	Nyberg, Claes	C	17:04	20:07	
87	Obermüller, Cecilia	MP	17:05	20:07	
24	Ojanne, Alexander	Hansson, Curre	S	17:00	20:11
33	Paccamonti, Johan	M	17:44	19:42	
100	Palm, Ulrika	Brandt, Jakob	S	16:59	20:11
98	Piazzolla, Catharina	Sinisalo, Carolina	S	17:36	20:11
93	Rashid, Sona	Bustos, Emil	S	17:54	20:11
91	Risberg, Eva	S	16:48	20:11	
72	Rosencrantz, Per	M	17:54	20:07	
90	Runsten, Magnus	MP	16:48	20:11	
83	Salnikov, Sergej	SD	17:17	20:11	
27	Salvo, Maria-Elsa	Stark, Emelie	S	16:48	20:11
65	Sharaf Abdi, Ahmed	V	17:05	20:07	
54	Sjöberg, Ulla	S	16:48	20:11	
35	Sjölander, Henrik	M	17:09	20:07	
17	Smedberg-Palmqvist, Isabel	Nilsson, André	L	16:51	20:11
57	Stavling, Margareta	S	17:13	20:11	

Kommunfullmäktige 2023-05-08

50	Strömgren, Lars	Grolander, Sara	MP	17:02	20:11	Sida 31 (84)
106	Svanfeldt Obligado, Marcus	Zandian, Aidin	V	17:09	20:11	
74	Svanström, Sara	Wistrand, Hanna	L	17:23	20:11	
84	Söderström, Leif		SD	16:51	20:11	
75	Tufvesson, Christina		L	17:00	20:11	
22	Valeskog, Jan		S	16:57	20:07	
26	Vikman Rindevall, Arvid		S	17:00	20:07	
85	Vinge, Linnéa		SD	16:54	20:11	
55	Walther, Ulf		S	17:47	20:07	
21	Wanngård, Karin		S	16:50	20:07	
82	Wassermann, Emelie		SD	17:15	20:11	
5	Wedin, Dennis		M	16:59	20:07	
68	Wejke Norberg, Lou-Ann		M	17:41	20:11	
73	Werner, Hanna		M	17:53	20:11	
46	Wihlman, Thomas		C	16:53	20:11	
78	Åkerlund, Liliane		SD	17:14	20:11	
15	Örbrink, Nike		KD	17:00	20:07	
25	Österberg, Anders		S	17:24	20:07	
59	Österman, Gustav		S	16:49	20:11	
6	Fjellner, Christofer		M	17:04	20:11	
49	Lindhagen, Åsa		MP	17:59	20:11	

Namn	Plats	Kvittningstid
Paccamonti, Johan (M)	33	5/8/2023 7:42:50 PM
Lorentzi, Ulrika (S)	97	5/8/2023 7:43:00 PM

Bilaga 3
Kommunfullmäktige
2023-05-08

**Årsredovisning 2022 med
uppföljning av budget för
Stockholms stad**

Ärende 9

Dnr KS 2022/1330

Jonas Naddebo m.fl. (C)

Förslag till beslut

1. Att delvis godkänna kommunstyrelsens förslag till beslut.
2. Att ombudgetera 75 miljoner kronor till utbildningsnämnden för att stärka skolor som riskerar omotiverade besparingar.
3. Att inför tertialrapport 1 uppdra åt stadsledningskontoret att förbereda ytterligare ombudgeteringar av innevarande års budget för att stärka stadens skolors ekonomi.
4. Att utöka medlen för sociala investeringar med 200 miljoner kronor från årets förändring av eget kapital.
5. Att i övrigt justera årsredovisningen och tillhörande beslut med hänvisning till Centerpartiets budgetreservation och vad som anförs nedan.
6. Att därutöver anföra följande

Under förra mandatperioden arbetade vi långsiktigt och systematiskt med att ändra den tidigare ekonomiska politiken och bromsa den omfattande skuldtutvecklingstakt som det socialdemokratiskt ledda styret hade satt igång. Det var ett krävande och omfattande arbete som av förklarliga skäl tar sin tid att genomföra. Men vi kan konstatera att det var ett arbete som bar frukt, kommunkoncernens externa bruttoskuld minskade med 2,5 procent under 2022. Det är första gången sedan år 2010 som skulden minskar på årsbasis. Minskningen beror på en tydlig prioritering av investeringar och att investeringarna i den kommunala koncernen i högre utsträckning kunnat finansieras med egna medel istället för lån till följd av genomförda tillgångsförsäljningar.

Stadsledningskontoret bedömer att den kommunala koncernen uppfyller ett av kommunfullmäktiges tre inriktningsmål helt och två delvis. Utifrån nämndernas och bolagsstyrelsernas rapportering är den samlade bedömningen att staden uppfyllt kraven för en god ekonomisk hushållning under 2022.

I det här sammanhanget, när årsredovisningen ska godkännas, vill vi också framhålla de förbättrade skolresultaten på Järva som fortsatt ligger kvar på en högre nivå än när vid tog över makten 2018. Resultatspridningen mellan skolor i ÅK 9 utifrån elevernas socioekonomiska förutsättningar är för närvarande den minsta under den senaste

tioårsperioden. Andelen vuxna med ekonomiskt bistånd var samtidigt rekordlåg under 2022 och många fler av aspiranterna på stadens Jobbtorg gick vidare till arbete eller studier efter avslut.

Vi vill också poängtera det framgångsrika arbete som gjorts inom äldreomsorgen med språkutveckling i det svenska språket, färre timanställda och Matlyftet, samt att vi höjde anslagen till äldreomsorg mer än vad förgående majoriteter lyckats göra. Under 2023 antog kommunfullmäktige ett avgörande beslut för Stockholmsidrotten och barn och ungas rörelse när strategin för idrottsanläggningar 2022-2026 klubbades igenom. Vi satsade också mer på att bygga ikapp anläggningsbristen än någonsin tidigare.

Vidare vill vi lyfta fram stadens ambitiösa klimat- och miljöarbete och dess avtryck i stadens övriga verksamhet. Tack vare höga ambitioner, är Stockholm en av världens mest hållbara huvudstäder som möjliggör god livsmiljö för alla invånare. Inte minst tack vare det vidareutvecklade arbetet med svenska och europeiska klimatkontrakt 2030, regionalt klimatsamarbete samt stöd till Elektrifieringspakten.

När vi vänder blicken framåt ser vi tyvärr hur det nya vänsterstyret direkt har återgått till en överbudspolitik med ökade kommunala nettoinvesteringsvolymer för koncernen som följd. Det innebär att vårt arbete under den förra mandatperioden riskerar att omintetgöras. Det spelar naturligtvis roll hur kommunala investeringar finansieras, alltför omfattande sådana får effekter på stadens ekonomi då utfallet för finansiella mål påverkas.

Stadsledningskontoret prognostiserar för närvarande skulden per 31 december 2023 till ca 73 400 mnkr, vilket kan bli lägre eller högre beroende på hur stora investeringarna blir och i vilken utsträckning de lånefinansieras. Stadsledningskontoret konstaterar i den senaste ekonomiska månadsrapporten att det krävs en begränsning av skuldutvecklingen för att upprätthålla kreditbetyget AAA. Mot bakgrund av detta vill vi understryka vikten av att bromsa stadens skuldutveckling och bedriva en långsiktigt hållbara ekonomisk politik. Detta kommer kräva prioriteringar och effektiviseringar av oss politiker i Stockholms stad, såväl som en långsiktigt hållbar finansiering av välfärdsåtagandet

Hanteringen av årsbokslutet för 2022 hade varit annorlunda med Centerpartiet vid rodret i denna stormiga ekonomiska tid. Stadens pedagoger larmar för en ohållbar situation, där behöriga lärare sägs upp på grund av den tillfälliga inflationens effekter på skolornas ekonomi. Regeringen har både råd och ansvar för att hjälpa hela landets kommuner att överbrygga en tuff ekonomisk tid. Men det vilar också ett tungt ansvar på den styrande majoriteten i Stockholm att göra nödvändiga prioriteringar för att den ekonomiska utvecklingen inte ska drabba Stockholms elever.

Vi föreslår en ombudgetering på 75 miljoner kronor för att säkerställa att de skolor som riskerar att behöva göra omotiverade besparingar inte ska behöva säga upp lärare eller annan personal som behövs för att fortsätta vårt arbete under förra mandatperioden med att stärka kunskapsresultaten i hela Stockholm. Detta bör finansieras genom att avslå 75 miljoner kronor av majoritetens utökning av kompetensutvecklingsfonden med 125 miljoner. Inför behandlingen av tertialrapport 1 bör stadsledningskontoret och utbildningsförvaltningen göra

en ordentlig översyn av möjliga ytterligare förstärkningar genom att omprioritera innevarande års budget eller använda medel för oförutsedda behov.

Centerpartiet har inför budget 2023 föreslagit en uthållig och långsiktig ytterstadssatsning. Det handlar om att bygga en hållbar stad utan segregation genom att bygga fler bostäder med blandade upplåtelseformer även i våra utsatta områden och att rusta upp och investera i stadsmiljö och ytor för idrott och kultur. Men det handlar lika mycket om att satsa på skola, socialtjänst, arbetsmarknadsinsatser och trygghetsskapande insatser i ytterstaden. Därför vill vi utöka inteckningen av årets resultat till framtida sociala investeringar med 200 miljoner kronor. För detta kan många värdefulla insatser göras för att Stockholm ska vara världens bästa stad att bo och leva i, oavsett vilken stadsdel man bor i.

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 8 maj 2023*§ 5 Frågestund**Fråga nr 1. Trygghet i Stockholm*

Anförande nr 1

Borgarrådet F j e l l n e r (M): Fru ordförande! Nu står jag här igen för att lyfta fram frågan om uppsägningen av ordningsvakterna, som ni har sparkat, Karin. Du kanske tycker att det börjar bli lite tjatigt nu, men jag kan tyvärr meddela att jag tänker fortsätta att återkomma till denna fråga under hela mandatperioden eller fram till dess att ni har tagit ert förnuft till fånga och återanställt dem.

I januari, när jag för första gången ifrågasatte beslutet att säga upp 120 av stadens 180 ordningsvakter, svarade du att det var inte någon stor dramatik utan att pengarna skulle fördelas ut till stadsdelsnämnderna och att det var de som skulle anställa ordningsvakterna. Men nu kan vi konstatera att ingen stadsdelsnämnd har återställt någon av de ordningsvakter som ni sparkade. Ni har alltså sparkat två tredjedelar av Stockholms kommunala ordningsvakter, och det du sa då, att det inte var någon dramatik, stämde inte. Antingen blev det inte som ni hade tänkt er eller också försökte ni blanda bort korten genom att hänvisa till att stadsdelsnämnderna skulle ta över ansvaret.

Min fråga till dig är: Hur har Stockholm blivit tryggare av att vi blev av med de kommunala ordningsvakterna?

Anförande nr 2

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Tack så mycket, Christofer Fjellner, för din idoghet! Att du har hittat en fråga att driva gratulerar jag dig till.

Det är lätt att ironisera över den totala förändringen av Stockholms stadsbild, men vi har fler fältassistenter än tidigare. Vi jobbar också mer med förebyggande insatser. Jag är av den uppfattningen att Stockholm behöver fler poliser. Det är en nationell fråga. När det händer något behövs fler poliser som också arbetar mot den gängkriminalitet vi ser i Stockholm.

Med detta sagt är inte ordningsvakter det enda och det absolut bästa verktyget man har, utan det är ett verktyg bland flera som man måste vara beredd att använda sig av. När jag tog över som finansborgarråd i staden hade vi inga fältassistenter i Skarpnäck, och vi lämnade också en väldigt tråkig bild av Skarpnäck, där det hade varit ett antal skjutningar. Nu har vi fältassistenter.

Det är i mångt och mycket mer förebyggande arbete som jag är ute efter, för jag tycker att det blir lite reaktivt att bara agera när saker och ting händer. Man måste vara lite förebyggande så att vi säkerställer att våra barn och unga och alla stockholmare vistas

i trygga miljöer. Jag tror mer på både och, medan du tror på en ensidig lösning. Där är vi oense.

Sida 37 (84)

Anförande nr 3

Borgarrådet F j e l l n e r (M): Vi vill alla ha fler poliser i Stockholm. Jag tycker att det är bedrövligt att Stockholm under den förra socialdemokratiska regeringen faktiskt fick färre poliser – 130 stycken färre. Men på vilket sätt är för få poliser ett argument för att sparka ordningsvakter? Det är ungefär lika logiskt som att säga att man ska sparka elevassistenter eller liknande därför att man har för få behöriga lärare.

Framför allt sabbar det för de poliser vi har i Stockholm. Tidningen Mitt i skrev om det under rubriken Polisen varnar – stök när ordningsvakter försvinner. Där konstaterade Gunnar Adler att det betyder ökat stök på stan och sätter större press på en redan ansträngd poliskår. Men det handlar inte bara om gängkriminalitet. Jag var själv ute med de kommunala ordningsvakterna som där och då fick ett anrop från polisens ledningscentral som bad dem att hålla ögonen öppna efter en sjuårig flicka i röd täckjacka som var borta. Nu är det 120 färre par ögon som letar efter flickor som försvinner i Stockholm.

Anförande nr 4

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Det är ett väldigt tråkigt exempel när en flicka försvinner, men jag förutsätter att fler än ordningsvakter går ut och letar. Det finns många fler ögon än vad vi någonsin kan anställa eller kompensera genom antalet ordningsvakter.

Problematiken i detta, Christofer, är att du vill uppvigla och få det till att det minsann är otryggt nu därför att det inte finns några ordningsvakter. Du eller i alla fall ditt parti skulle gärna vilja se kommunala poliser. Att utveckla ordningsvakter är ett sätt att ta över polisens ansvar. Jag anser att vi ska ha en stark polis och en nationell poliskår, och därför behöver vi fler poliser i Stockholm. Det som kommunen ska göra i första hand är att jobba med de förebyggande insatserna, det vill säga förhindra att barn och unga dras in, luras in och lockas in i kriminella, dysfunktionella miljöer.

Anförande nr 5

Borgarrådet F j e l l n e r (M): Fru ordförande! Nu är det ju inte jag som vill måla upp en bild av att Stockholm är otryggt. Stockholm är otryggt för många stockholmare. Om detta inte har framgått för finansborgarrådet har vi ett annat problem.

Det största utmaningen, Karin, tycker jag är att ni sabbar för de poliser vi har. Jag noterade att en annan polis, Christoffer Peyre i Skärholmen, så sent som för två veckor sedan konstaterade att ordningsvakterna bidrar med viktig lägesinformation och information om individer. Detta har nästan helt upphört, sa han, vilket gör att de inte har lika bra koll på hur det ser ut i dessa områden.

Återigen: På vilket sätt blir det fler poliser av att du säger upp ordningsvakterna? På vilket sätt får du fler ögon som polisen kan anropa i Rakel för att titta efter en försvunnen flicka, till exempel? Det handlar om långt större frågor än bara gängkriminalitet. Trygghet i Stockholm är något som jag tror att vi alla egentligen borde sträva efter enighet kring, och det bästa sättet att göra detta är att vidta tuffa

Anförande nr 6

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Den absolut viktigaste åtgärd vi har för tryggheten i denna stad är skolan. Jag hoppas att vi verkligen är överens om detta, för det är den absolut största skyddsfaktorn för att hindra att människor dras in i kriminella miljöer. Det handlar också om att arbeta med vår offentliga miljö så att vi alla vill vistas i det offentliga rummet och så att det blir fler ögon och öron som finns och syns ute i vår stad.

Vi måste ha tidiga insatser. Det jag tycker är tråkigt med Moderaterna, Christofer, är att ni bara vill vara på plats när det händer något i stället för att förhindra att saker uppstår. Det är jättesvårt att veta vad man ska ha mer av och vad man ska ha mindre av, men jag säger att vi ska ha både och. Vi ska ha fler poliser men också ordningsvakter, fältassistenter och det absolut viktigaste: skolans skyddsmekanik.

Fråga nr 2. Hur arbetar staden för att rekrytera förskollärare?

Anförande nr 7

L i n n é a V i n g e (SD): Att vi ska ha hög kvalitet i våra förskolor tror jag att vi alla är överens om. Vi vet också att en stor del av det förebyggande arbetet mot både kriminalitet och utanförskap behöver starta redan i förskolan. Det är där grunden läggs för barnens framtida utbildning och utveckling.

Vänsterstyret upprepar ofta att andelen behöriga förskollärare måste öka. Trots det har Stockholms län lägst andel behöriga förskollärare i hela landet. Jag undrar därför: Vad gör ni konkret, Alexandra, för att förskollärartätheten ska öka?

Anförande nr 8

Borgarrådet M a t t s s o n (V): Jag tackar för frågan om hur staden ska kunna rekrytera fler förskollärare. Det är bekymmersamt att vi i storstäderna totalt sett har en lägre andel förskollärare än i övriga landet. Jag ser dock inte att Sverigedemokraterna har något annat mål än vad de andra partierna har när det gäller stadens egen budget och andelen utbildade förskollärare. För oss är det prioriterat att höja kvaliteten i förskolan, och då är personalens kompetens det viktigaste verktyg vi har. Det är avgörande att det finns en minst en förskollärare i varje barngrupp ute i våra förskolor.

När det gäller förskollärartätheten vet vi att alla stadsdelar når målet om 33 procent i den kommunala förskolan men att andelen är betydligt lägre i de fristående förskolorna, speciellt hos de vinstdrivande aktörerna. Vi gör mycket för att öka andelen förskollärare i Stockholm. Vi utbildar själva och har 30 platser per år för barnskötare som vill vidareutbilda sig till förskollärare på betald arbetstid, vilket även ger vikarietäckning till förskolan. Utöver detta har vi många VFU-studenter som är ute i våra kommunala förskolor och gör sin praktik, och de blir så småningom anställda i Stockholms stad. Vi gör alltså många olika saker för att öka andelen förskollärare.

Behovet av nya förskollärare beräknas vara ungefär 200–300 de kommande tio åren. Sett till länet har Stockholm det lite lättare än kranskommunerna att rekrytera eftersom

lönenivåerna för förskollärarna i Stockholms stad ligger lite över andra kommuner. Det ser olika ut i olika stadsdelar när det gäller hur långt man är beredd att pendla och så vidare. Men vi har alltså vissa fördelar, vilket gör det lite lättare för oss i Stockholms stad än i andra kommuner. Därmed inte sagt att vi är nöjda.

Sida 39 (84)

Anförande nr 9

L i n n é a V i n g e (SD): Ordförande! Till att börja med lägger vi 20 miljoner kronor mer än vad ni gör på en kvalitetsförstärkning av förskolan.

Men nu upprepas mantrat igen. I debatt efter debatt, Alexandra, skyller du era misslyckanden i förskolan på de privata aktörerna, som i de allra flesta fall faktiskt håller en hög kvalitet. De har ofta mindre barngrupper och högre föräldranöjdhet än vad vi har i våra offentliga förskolor, som du är ytterst ansvarig för.

Jag tycker att du behöver höja blicken, för det är inte alltid en debatt om vinster i välfärden. Till syvende och sist handlar det om barnens utveckling och om att alla förskolor i Stockholms stad ska hålla en hög kvalitet, oavsett om det är du eller någon annan som är ansvarig. Jag tycker att du ska kavla upp ärmarna och ta tag i de problem som ligger framför dig när det gäller våra offentliga förskolor, för det ger inte hela bilden att skylla ifrån sig på andra.

Anförande nr 10

Borgarrådet M a t t s s o n (V): Jag anser att Stockholms stad, till skillnad från de fristående vinstdrivande aktörerna, tar ett väldigt stort ansvar i den här frågan genom att vi vidareutbildar barnskötare till förskollärare på betald arbetstid. Vi utbildar också barnskötare som är utbildade sedan tidigare, och vi tar ett stort ansvar för VFU-studenter, vilket gör att vi har lättare att rekrytera förskollärare. Vad andra aktörer gör får svara för dem. Det står dem fritt att använda dessa platser, men det är främst den kommunala förskolan som gör det.

Utöver detta skulle jag vilja lyfta fram andra saker som jag tror är viktiga för att rekrytera och behålla förskollärarna i förskoleverksamheten, oavsett regi, och det är att man har en bra arbetsmiljö och bra arbetsvillkor. Det lockar personal att stanna i verksamheten. Där har vi handlingsplanen för förbättrade arbetsvillkor, som fortgår genom arbetet ute i våra stadsdelars förskoleverksamhet. Den tycker jag är jätteviktig, och där vi behöver ta ett större grepp med den nya nämnden än vad man har gjort tidigare. Vi har också den kompetensförsörjningsstrategi som är under uppbyggnad.

Anförande nr 11

L i n n é a V i n g e (SD): För mig handlar detta inte bara om ja eller nej till fristående eller offentliga aktörer, utan det handlar om ja till bra förskolor och nej till dåliga förskolor, oavsett regi.

På förra kommunfullmäktigesammanträdet, Alexandra, debatterade vi svenskunkaperna hos förskolepersonal, och då lyfte du fram att den enskilt viktigaste åtgärden är att öka andelen behöriga förskollärare. Men precis som du nämnde säger indikatorerna i er budget att andelen behöriga förskollärare ska ligga på 33 procent åren 2023, 2024 och 2025. Det är alltså samma nivå som i dag, så enligt er egen budget

kommer inte förskollärartätheten att öka. Jag undrar därför: Hur rimmar detta med att er budget slår fast att förskollärarna inte kommer att bli fler?

Sida 40 (84)

Anförande nr 12

Borgarrådet M a t t s s o n (V): Det stämmer att årsmålet för 2023 är 33 procent utbildade förskollärare. Det är precis samma mål som Sverigedemokraterna själva och övriga partier har i sin budget, så där kan du inte riktigt slå dig för bröstet, Linnéa. Att vi inte har kunnat höja andelen i årets budget beror på att vi ser det ekonomiska läget. Vi tycker inte att det är ansvarsfullt att sätta högre mål för en verksamhet som har det väldigt tufft ekonomiskt, även om vi har kompenserat förskolan med den högsta schablonen sett till alla välfärdsverksamheter.

Vi är inte främmande för att se över målen under mandatperioden när det finns bättre förutsättningar ekonomiskt att göra detta. Då är fortbildningsinsatserna viktiga liksom att vi fortsätter att utbilda barnskötare till förskollärare och att vi inte minst ser till att det är bra arbetsvillkor och att folk vill jobba kvar i förskoleverksamheten. Vi vet att den har en hög sjukfrånvaro och stora utmaningar med bland annat arbetsvillkor. Detta är något som vi tar på största allvar och kommer att arbeta mycket med i den nya förskolenämnden.

Fråga nr 3. Vilka insatser gör majoriteten för att motverka att Stockholm används av antidemokratiska rörelser?

Anförande nr 13

Å s a N i l s s o n S ö d e r s t r ö m (L): Fru ordförande, ledamöter! Häromveckan släppte FOI en rapport om främmande makts påverkansarbete i Sverige. Inte helt oväntat var Eritrea ett av de länder som porträtterades och specialstuderades. Det är känt sedan många år att deras arbete här går ut på att samla in pengar – mycket pengar – och också förfölja personer med eritreanskt ursprung som bor här och jobbar för demokrati.

Stockholm har mer och mer blivit ett centrum för deras aktiviteter de senaste åren. I Tyskland, Holland, Danmark och Norge har man lyckats stänga ned de stora festivaler som de tjänar sina pengar på. Nu i år planeras redan för den 25:e festivalen på Järva. Vad gör majoriteten för att se till att det inte händer igen att vi har militärer från andra länder som hyllar krig på vår mark?

Anförande nr 14

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Tack så mycket, Åsa Nilsson Söderström, för frågan! Detta är något som verkligen engagerar djupt eftersom vi med stadens alla möjligheter naturligtvis ska värna mänskliga rättigheter. Vi ser att Eritreas regim förtjänar all kritik. Många av oss är engagerade i fallet med Dawit Isaak. Han är inte ensam, utan det finns fler politiska och religiösa fångar i landet.

Just detta specifika arrangemang är återkommande och har arrangerats under en längre tid, som du själv var inne på. Det är 25:e året, så vi är nog flera som borde ha tittat på arrangemanget tidigare. Jag har fått informationen att staden naturligtvis följer de uthyrningsregler som finns. Vi kanske måste kolla på dem, men där finns tydliga

demokratikriterier som självfallet ska följas. Det ankommer på varje verksamhet att efterleva våra regelverk.

Sida 41 (84)

Jag utgår ifrån att de verksamhetsansvariga träffar och för dialoger med arrangörerna och kontrollerar att programmet och dess innehåll stämmer överens med stadens regelverk. Det ska inte arrangeras festivaler av någon som bryter mot mänskliga rättigheter. Där ska staden vara tydlig, så att det inte ens känns som att det är någon idé att försöka. Det ska självklart säkerställas att våra regelverk efterlevs på bästa sätt.

Anförande nr 15

Å s a N i l s s o n S ö d e r s t r ö m (L): Jag instämmer helt i att reglerna ser bra ut på papperet, men vi har upplevt det senaste året att de inte följs.

Eritreanska regimvänliga organisationer har tillåtits att hyra Husby Träff vid flera tillfällen. Det verkar inte föras någon dialog från staden med dem när detta sker, och det är samma sak nu med Äggeby Gård. Det handlar också om polisen som ger tillstånd, där staden är remissinstans. Jag skulle verkligen vilja be er att titta noga på detta, Karin.

Den 24 maj anordnas på Medborgarplatsen ett firande av den eritreanska regimen. Jag tror inte att vi vill ha det. Vi skulle ju inte acceptera om Putinvänner stod där och hyllade Ryssland och marscherade i militäruniform. Varför ska vi då acceptera att de gör det från den eritreanska regimen?

Anförande nr 16

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Det här tangerar egentligen en annan debatt. Dessa tillståndsfrågor är väldigt svåra. Vi hade Paludan. Hur långt sträcker sig vår yttrandefrihet, och har man rätt att samlas och säga saker? Det är en svår nöt att knäcka, skulle jag säga.

Jag försvarar absolut inte Eritreas regim, och det ska inte förekomma att vi på något sätt kan kopplas ihop med att vi skulle stödja den regimen, som bryter mot mänskliga rättigheter. Men möjligheten för människor att samlas tangerar andra, svårare frågor.

Men absolut, det här har pågått i över 25 år, och det kanske är dags att se över regelverket.

Anförande nr 17

Å s a N i l s s o n S ö d e r s t r ö m (L): Ja, det är svåra avgöranden när det gäller balansen mellan säkerheten och de individuella fri- och rättigheterna. Men vi får inte vara flata eller naiva, utan vi måste göra allt vi kan.

Det har kommit information om att det säljs svartsprit, till exempel. Se till att socialförvaltningen är där och kontrollerar! Se till att det finns en löpande kontakt med polisen så att de verkligen ingriper! De oppositionella jag känner har vid flera tillfällen anmält misshandel, men det blir enstaka fall där inget följs upp. Om staden kan pressa på lite grann kanske vi kan göra ett och annat för att stötta demokratiaktivisterna och motarbeta den eritreanska regimen.

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Tack så jättemycket, Åsa Nilsson Söderström, för ditt engagemang!

Man måste sätta fingret på om man får höra något, såsom att det säljs svartsprit. Det är vi emot, och jag hoppas att ingen här i salen är för det. Men vi måste ju få informationen. Staden kommer aldrig att kunna ha kontrollfunktioner till 100 procent, utan det hänger på dem som har varit med och sett eller hört något eller som kanske känner någon som känner någon.

Just denna fråga hanteras av stadsdelsförvaltningen, som bör få informationen direkt så att det kan säkerställas att vi inte på något sätt ger medel till någon som bryter mot mänskliga rättigheter. Så är det självfallet. Även om vi vill uppnå 100 procent gör vi inte det, men vi ska självfallet kolla på frågan.

Fråga nr 4. Stadens skolors ekonomi

Anförande nr 19

C l a e s N y b e r g (C): Ordförande! Sverige är i ett besvärligt läge med hög inflation och en begynnande lågkonjunktur. Stora kostnadsökningar låg redan i prognoserna för Sveriges kommuner men har nu förstärkts ytterligare för det här året. För landets skolor betyder detta allt stramare ramar om inget görs genom både tillskott av medel och prioriteringar.

Stockholm är absolut inget undantag, och nu ser vi dag efter dag fler exempel på skolor som förbereder sig på att skära ned på personal, om de inte redan har känt sig tvingade att fatta det beslutet. Till en del kan minskade elevkullar förklara att kostymen på en viss skola ska följa med i storlek, men bortanför detta sker nu en snabb brandskattning.

I lördags stod flera tusen personer utanför detta hus och demonstrerade för att majoriteten ska ta situationen på allvar. Min fråga till borgarrådet är därför: Vad tänker den rödgröna majoriteten göra för prioriteringar inom staden för att motverka det akuta läget?

Anförande nr 20

Borgarrådet B j u g g e n (S): Tack, Claes, för frågan! Det är mycket riktigt en fråga som oroar både föräldrar och personal i skolan. Detta syntes inte minst på den enorma uppslutningen vid lördagens demonstration.

Tyvärr är det, som du nämnde, inte ett Stockholmsproblem som vi står inför. I dag på Skolriksdagen vittnade mina kollegor från landets olika delar om liknande situationer. Mina socialdemokratiska kollegor från till exempel Göteborg och Linköping har nästan identiska utmaningar. I alliansledda Nyköping varnas för att skolor kommer att behöva stängas. I högerstyrda Västervik riskerar sju skolor nedstängning. I Dalarna har samtliga kommuner, oavsett styre, krävt att regeringen ska stötta i det allvarliga läge som vi befinner oss i när det gäller vår välfärd.

Här i Stockholm har vi, som du vet, Claes, lagt över 1 miljard extra på skolans budget i år. Trots att Stockholms stad i år får 2 miljarder mindre från staten har vi gjort denna tydliga prioritering. Men det är mycket riktigt så att pengarna inte räcker trots att

schablonen har höjts med en nivå som inte, i alla fall inte vad jag har kunnat hitta, har varit lika hög någon gång tidigare. Det är väldigt tufft ute i skolorna, och det är klart att det för mig och många andra då blir extra provocerande när det i dessa dagar kommer rapporter om friskolekoncerner som under första kvartalet gör stora miljonvinster och också hänvisar tillbaka till just de höga schablonerna.

Det är tydligt att det fortfarande finns pengar som inte landar i skolorna och hos våra elever. Här hade en lagändring om att vi kommuner bara behöver ersätta friskolorna för kostnader som de faktiskt har kunnat innebära att vi exempelvis här i Stockholm hade kunnat finansiera 600 fler lärartjänster. Det hade varit en viktig prioritering att se till att pengarna stannar i skolan.

Anförande nr 21

Claes Nyberg (C): Jag förstår att du vill föra över frågan till att handla om något annat, Emilia, och jag tar gärna en friskoldebatt. Vi kommer att återkomma med en massa skarpa förslag till vår stämma i höst, så jag är inte särskilt orolig för den debatten.

Men nu pratar vi om det som rör här och nu och det som är kommunens ansvar. Det är klart att vi också står upp för principen att staten måste öka bidraget till kommuner och regioner, och därför lade vi en extra lärarmiljard i vår vårbudget i riksdagen just för detta.

Men vi har ett ansvar för att göra prioriteringar i kommunen här och nu, och jag är lite förvånad över att jag inte ser några prioriteringar från er sida i det läge vi har. Därför kommer vi nu att som ett första steg för överbrygging föreslå att 75 miljoner ska ombudgeteras till utbildningsnämnden från den kompetensutvecklingsfond som ni plötsligt har bestämt er för att satsa på och att i tertiärrapport 1 låta SLK utreda var vi kan hitta mer medel för att brygga över. Där är vi absolut öppna för en diskussion.

Det finns fler saker att göra, menar jag. Det kan också handla om att titta på kostnadsbesparingar på andra ställen. Ni höjde i stället schablonen för den centrala administrationen, som vi ville skära ned. Vad har ni för prioriteringar?

Anförande nr 22

Borgarrådet Bjuggren (S): Det gläder mig mycket att det verkar finnas en öppning här att prata om hur ohållbar den marknadskola som vi har faktiskt är. Din partiledare, Claes, har också signalerat att det finns en vilja att ompröva den politiken. Om vi hade kunnat ersätta de kostnader som faktiskt finns, det vill säga de 85 procent som jag pratade om, hade det som sagt räckt till 600 fler lärare i våra kommunala skolor. Det hade gjort stor skillnad.

Det är klart att vi också måste titta på vad vi kan göra här och nu. Jag tror inte att det i det här läget går att ta från andra välfärdsområden, utan vi vet att inflationen drabbar alla våra välfärdsområden. Det är inte skördetid i äldreomsorgen eller förskolan och inte i socialtjänsten heller, utan vi har gjort en väldigt tydlig prioritering av skolan. Mer än halva det reformutrymme som vi lyckades skrapa ihop lade vi på skolan, och det är klart att vi kommer att fortsätta i den riktningen.

Claes Nyberg (C): Det är ärligt talat jättesvårt att se poängen med att en verksamhet som verkar sköta sin ekonomi också klarar detta. Det tycker jag är en helt separat diskussion.

Vi varken hör eller ser att borgarrådet eller den rödgröna majoriteten föreslår några konkreta prioriteringar. Framför allt verkar ni inte vara beredda att se över några kostnader där det faktiskt finns möjlighet att göra det, Emilia, utan ni skjuter över ansvaret och gör det till en bollning mellan Tidöpartierna och er. Jag är ärligt talat rätt ointresserad av den diskussionen.

Ni gick ut och lovade tvålärarsystem i höstas, när vi redan visste att det förmodligen inte skulle finnas några resurser till det. Det duger helt enkelt inte att försöka göra det till en pingpongmatch mellan riksnivån och kommunerna. Det tycker jag är ganska ovärdigt när vi är mitt uppe i diskussionen.

Jag upprepar min fråga igen: Vilka konkreta åtgärder och prioriteringar tänker det rödgröna styret göra för att brygga över åtminstone den akuta kostnadspuckel som stadens skolor har nu?

Anförande nr 24

Borgarrådet Bjuggren (S): Som jag underströk har vi i vår budget tydligt prioriterat skolan. Vi lade över 1 miljard på skolan i vår budget. Det var mer än halva det reformutrymme som vi lyckades skrapa ihop, trots att vi som jag sa får 2 miljarder mindre i år från staten jämfört med den budget som ni hade att förhålla er till förra året.

Jag återkommer gärna till den diskussion som du nu öppnar upp för, Claes, när det gäller att titta i T1:an och se om det finns något utrymme. Men det gör det inte. Vi har inte, på det sätt som ni hade förra året, mängder med statsbidrag från staten för att överbrygga kristider, vilket gjorde att det fanns pengar att omfördela. Vi har använt de pengar som finns i den budget som är utlagd, och det är detta som gör att det nu är tufft på många områden. Och det är inte ett Stockholmsproblem, utan det ser ut så runt om i alla kommuner i Sverige.

Det handlar absolut inte om en pingpongmatch, utan det handlar om en kraftbeskrivning av hur verkligheten ser ut och att staten i ett exceptionellt läge måste hjälpa till.

Fråga nr 5. Språkkunskaper inom äldreomsorgen

Anförande nr 25

Nike Örbriin (KD): Ordförande, fullmäktige! Just nu genomför IVO en större granskning bland annat kopplat till språkkunskaperna inom äldreomsorgen i landets olika kommuner. Sedan tidigare har Bromma här i Stockholm fått anmärkningar på att personalen inte behärskar svenska språket tillräckligt bra. Vi vet att brister i språkkunskaperna kan leda till att det blir svårare att fastställa tillräckliga medicinska bedömningar, att det kan vara ett hinder för att delta i olika typer av utbildningar och att det kan öka risken för konflikter på arbetsplatsen.

I majoritetens budget saknades särskilda satsningar på språkutvecklingen inom äldreomsorgen i staden. Min fråga till äldreborgarrådet är därför: Hur avser ni att arbeta för att säkerställa att de som arbetar inom äldreomsorgen har tillräckliga kunskaper i svenska språket?

Anförande nr 26

Borgarrådet B o u c h e r (V): Stort tack, Nike Örbrink, för frågan! Det är en fråga som engagerar också mig.

Vi har i detta ärende, som kommer upp så fort ärendehantering eller beslutsärendena börjar, reserverat ytterligare 175 miljoner kronor till kompetensutvecklingsfonden, där äldreomsorgen är ett prioriterat område och där språk också är en prioriterad fråga. Ni däremot har reservationer. Alldeles nyss hörde jag också här uppe att ni tycker att vi ska minska anslaget och i stället överföra pengarna till skolan. Jag förstår att skolan behöver sina pengar, men äldreomsorgens kompetensutvecklingsinsatser behöver verkligen också sina pengar.

Vi har Språklyftet ute just nu, och vi har även kompetensutvecklingssatsningar ute just nu. Det finns också det som heter Äldreomsorgslyftet ute just nu. Det är ett statligt riktat stöd som, vad vi vet, nu rullar för sista året. Där har söktrycket ökat för varje år som gått, och det ser ut att bli all-time-high i år med 500 ansökningar så här långt. Med det söktrycket kommer vi att ha svårt att tillgodose alla ansökningar.

Stödet är otroligt viktigt om vi menar allvar med att höja kompetensen inom äldreomsorgen, för det är bara detta stöd som de privata utförarna kan använda. Mer än hälften av all äldreomsorg bedrivs i privat regi. Du behöver prata med Erik Slottner om detta, Nike, för vi behöver det riktade statsstödet till ett kunskapslyft inom äldreomsorgen även fortsättningsvis. Det får gärna vara så brett att kommunerna själva kan få avgöra vilket kompetenslyft som är mest prioriterat.

Anförande nr 27

N i k e Ö r b r i n k (KD): Nu får vi visserligen se hur mycket som fortsatt får vara valfritt för Stockholms äldre, Torun, efter att ni har tvångsåterkommunaliserat en del av de boenden som varit privata. Med detta sagt håller jag med om att Äldreomsorgslyftet har fungerat fantastiskt, men det jag är ute efter är hur man ska kunna säkerställa att den personal som arbetar inom äldreomsorgen har tillräckliga kunskaper.

Jag skulle vilja nämna Skellefteå, Örnsköldsvik, Sigtuna, Håbo, Lidingö och Upplands Väsby. De är alla kommuner som inte bara är trevliga att besöka utan också har en annan sak gemensamt, nämligen att de har infört ett språkkrav inom äldreomsorgen just därför att man ska kunna säkerställa att alla som kommer in och börjar arbeta med och träffar de äldre har tillräckliga kunskaper i svenska språket.

Min fråga till äldreborgarrådet är därför: Varför vill ni inte att Stockholm ska ta efter dessa trevliga kommuner och införa ett språkkrav inom äldreomsorgen?

Anförande nr 28

Borgarrådet B o u c h e r (V): Men vi har ett språkkrav. Vi kräver Svenska 1 inom både privat och offentlig äldreomsorg, inom hemtjänsten och på

äldreomsorgsboendena. Det finns ett språkrav, och det är ett tydligt krav. Men den stora utmaningen är fortfarande utbildning. Vi behöver utbilda vår äldreomsorgspersonal, och det behöver vi göra nu. Vi behöver också rekrytera ny äldreomsorgspersonal som vi också ska utbilda.

Detta är jätteviktiga frågor, men ett språkrav kommer inte på något sätt att lösa dem. För mig är detta prioriterat. Svenska språket och undersköterskekompetens är två områden där jag kommer att göra allt för att både utbilda ny personal och kompetensutveckla nuvarande personal. Vi behöver höja andelen personal som har undersköterskeutbildning, och där ingår också svenska.

Anförande nr 29

N i k e Ö r b r i n k (KD): Det är klart att det finns grundläggande krav på svenska språket, men Stockholm tillhör inte de 7 procent av landets kommuner som har infört ett tydligt språkrav inom äldreomsorgen.. Jag däremot tycker att staden borde göra det, och vi har också i vår budget tillskjutit pengar för detta.

Jag delar i grund och botten Vänsterpartiets och majoritetens vilja att höja kunskaperna och arbeta aktivt med dessa frågor, men jag efterlyser fortfarande tydliga förslag om hur vi ska kunna säkerställa detta när det ser ut som det gör i till exempel Bromma. Vi får se hur Ivos granskning av staden i dess helhet landar.

Jag undrar återigen: Vilka är de tydliga sätten att säkerställa att kompetensen finns inom äldreomsorgen i Stockholm? För den har ju tydligen inte funnits hittills.

Anförande nr 30

Borgarrådet B o u c h e r (V): Utbildning, utbildning, utbildning! Vi behöver statsbidrag, inte därför att jag försöker skicka över bollen till staten utan därför att statsbidrag är det enda som även de privata utförarna får använda enligt kommunallagen.

De privata utförarna är till 50 procent LOV:ade äldreboenden, och jag tror att 60–70 procent inom hemtjänsten är LOV:ade. Det är ingenting som vi tar tillbaka i egen regi. De måste också få tillgång till utbildning. Prata med Erik Slottner! Det är bara han som kan ge mig de pengarna. Det är livsnödvändigt.

Det är de utrikesfödda som klarar vår äldreomsorg i dag. En stor andel av personalen inom äldreomsorgen är utrikes födda, och vi vill inte se att Boden, där ett tiotal medarbetare inom äldreomsorgen nu utvisas, upprepar sig. Vi behöver dessa människor. Vi behöver både utrikesfödd personal inom äldreomsorgen och utbildning.

Fråga nr 6. Åtgärder kring stadens upphandlingar

Anförande nr 31

Borgarrådet W e d i n (M): Ta min hand, Karin Wanngård, och låt oss tillsammans gå mot solnedgången! Jag tror att vi är överens om att det ska vara enkelt att cykla i Stockholm. Jag hoppas att vi också är överens om att det är en allvarlig säkerhetsrisk med cyklar som antingen brinner upp eller går itu när man använder dem.

Stockholms stad har ett dåligt låncykelssystem, och även om intentionen var god när avtalet togs fram under både M-styre och S-styre sitter vi nu med ett totalt haveri. Det är ett farligt avtal. Cykelföretaget begår systematiskt avtalsbrott, och förutom att det inte finns några cyklar ute alls just nu har inte ett tillräckligt antal cyklar levererats. Den 15 april i år skulle det finnas över 4 000 tillgängliga, kravenliga och säkra cyklar ute på gatorna, men så är inte fallet. Det har legat under 2 000 hela tiden.

Detta är MP:s prestigeprojekt, men du har en möjlighet att bryta avtalet med cykelföretaget. Kan vi göra detta gemensamt innan fler stockholmare blir allvarligt skadade av de livsfarliga och trasiga cyklarna?

Anförande nr 32

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige och borgarrådet Wedin! Det är klart att ingen är nöjd med att människor far illa eller att det är dålig kvalitet på cyklarna, och det är oerhört viktigt att ställa stora säkerhetskrav på de utförare som bär ansvaret. De har själva dragit tillbaka cyklarna för att utreda vad problemet kan bero på, och jag förväntar mig att de snarast åtgärdar det.

Vi sitter med ett avtal om låncyklar, men i kommunstyrelsen den 16 december 2020 var vi socialdemokrater tydliga med att vi gärna ville se ett annat sätt att göra det på. Borgarrådet Wedin tjänstgjorde på mötet och röstade för nuvarande lösning. Det är klart att det är efterklokhetens storhet, men det är smartare att fatta bra beslut från början.

Det är trevligt att du vill ta min hand och vandra mot solnedgången. Problemet är att vi sitter fast i ett avtal. I grunden är det absurt att vi inte har kunnat fixa låncyklar på fyra år. Avtal överklagas in absurdum, och så har vi ett avtal som inte går att häva på grund av risk för skadestånd. Det är detta vi sitter fast i, och det kommer tillbaka till dig som moderat. Ni argumenterar för mer privatisering, mer upphandling och mer utförsäljning, men här har vi ett exempel på hur det faktiskt kan gå lite fel.

Anförande nr 33

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Jag menar att vi inte ska peka finger åt varandra. När du var finansborgarråd tidigare, Karin, var du medskyldig till modellen. Vi måste agera innan fler skadar sig. Du måste ta det initiativet, och du kan göra det som finansborgarråd just nu. Stockholm kan skapa sig en hävningsgrund genom att skicka en anmodan enligt § 10 i avtalet och häva det inom 30 dagar. Grunden för hävning är att leverantören gör sig skyldig till väsentligt avtalsbrott.

Antalet cyklar har hela tiden legat under, till med kraftigt under, den avtalade miniminivån, och systemet har nu stängts av två gånger på grund av säkerhetsbrister. Allt detta sker medan bygglov till reklamtavlor fortsätter att ges och intäkterna fortsätter att rulla in. Dessutom har staden dragit cykelaktören inför domstol därför att de inte betalar sina viten.

Upprepade avtalsbrott ger staden både rätt och skyldighet utifrån ett ansvarsperspektiv att agera. Du kan inleda processen att häva avtalet. Är du ens öppen för det?

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Fullmäktige, åhörare och ledamöter! Det handlar om att följa den juridiska processen noga. Dels är det klart att leverantören ska betala de viten som staden redan har utdömt, dels ska vi kolla på hur de justerar det hela eller inte. Vi lyssnar jättenoga på stadens jurister när det gäller hur vi ska hitta vägar framåt.

Det vi också bör börja diskutera är vad vi ska ha för system i framtiden. Jag tycker att Stockholms stad är stort, men det kanske inte är tillräckligt stort när det handlar om låncykelssystem. Jag hade gärna sett fler kommuner involverade, och jag skulle gärna se lite fler naturliga knutpunkter till kollektivtrafiksystemet så att låncyklarna kan användas som ett komplement. Detta är till för att utvecklas, inte avvecklas.

Anförande nr 35

Borgarrådet W e d i n (M): Jag får inte svar på frågan om Karin Wanngård är öppen för att ens inleda processen att häva avtalet. Jag blir galen. Det är uppenbart att Miljöpartiets prestigeprojekt fortfarande inte tas upp och att den politiska viljan att agera inte finns fast det ständigt havererar. Företaget levererar inte rätt antal cyklar och betalar inte de viten som man är skyldig. Det är ett kontraktsbrott.

Staden har ett uppenbart säkerhetsansvar när stadens logga sitter på cyklar som är farliga. Jag försöker vara konstruktiv här. Även om du inte är villig i dag att stoppa skurkföretaget, Karin, kan du åtminstone se till att de har produktsäkra och CE-märkta cyklar som inte går mitt itu. Du kan ta in tio slumpmässigt utvalda cyklar, skicka dem till ett opartiskt institut för grundlig kontroll och säkerställa att de håller europeisk kvalitet. Att se till att cyklarna åtminstone inte börjar brinna eller att bromsen helt går av måste vara någon typ av standard. Detta kan ni säkerställa här och nu. Vi är öppna för samtal.

Anförande nr 36

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande! Det handlar om att få ett system som fungerar. Om vi gör det med nuvarande leverantör eller går vidare till nästa får framtiden utvisa genom de kontakter vi har med stadens jurister.

Vi måste i så fall ha något nytt som fungerar. Nu kollar leverantören själv på om det går att åtgärda, och det vore väl det bästa. Jag är inte beredd att starta en ny upphandling i fyra år, utan stockholmarna och våra turister förtjänar ett fungerande hyrcykelssystem. Och det är klart att cyklarna ska vara säkra – det finns ingen som har någon annan uppfattning. Jag tror att vi kan åtgärda problemet snabbare med den nuvarande leverantören, förhoppningsvis, för att inte ånyo utsätta staden för en långbänk.

Fråga nr 7. Varför tillåts Stockholms gator vara så nedskräpade?

Anförande nr 37

L i l i a n e Å k e r l u n d (SD): Stockholms stad får betala 75 miljoner årligen för skräp som hamnar utanför papperskorgarna. Av detta skräp är nästan 60 procent cigarettfimpar. Eftersom de slängs på marken åker en del av dem ned i dagvattenbrunnar och sedan ut i havet. Filtren på cigaretterna innehåller gifter som plast och kadmium, som också finns i batterier, men även cellulosaacetat, en plast som

Det slängs runt 1 miljard fimpar på gator och torg i hela Sverige varje år. Totalt kommer 80 procent av allt skräp från cigaretter och snus. Det är ett problem som har funnits i cirka hundra år. Vem tar ansvar för att sätta upp fungerande askkoppar utanför restauranger, pubar och offentliga miljöer i Stockholms stad? Hur ska det skräp som hamnar utanför papperskorgarna samlas in? Och hur ska den extra städningen finansieras?

Anförande nr 38

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Tack så mycket, Liliane Åkerlund, för frågan! Det är klart att vi ska ha en ren stad – det råder inget tvivel om det. Vi vill hålla rent och snyggt, vilket ger många positiva signaler. Städning och renhållning är något som staten tar på mycket stort allvar. Det utvecklas nya sätt, bland annat nya papperskorgar som är solcellsdrivna och som berättar när de är fulla och det är dags att tömma. Det finns inget mer irriterande än att komma till en överfull papperskorg, framför allt inte när man som jag är hundägare och har något i handen som man omedelbart vill göra sig av med.

Vi har en handlingsplan för staden som antogs 2021. Där ingår bland annat en långsiktig plan för att byta ut de äldre papperskorgarna mot nya och också ha strategiska utplaceringar. Ibland kan man själv upptäcka i staden att det står många näst intill tomma papperskorgar på ställen där ganska få människor vistas, medan det ofta är överfulla papperskorgar där fler människor vistas. Här behöver vi en tydligare strategi. En sådan är fastslagen, och staden jobbar efter den.

Jag delar din uppfattning att fimpar är ett stort problem. Det är något som både små barn och djur är intresserade av att upptäcka när de ligger slängda på marken. Det finns inget positivt med det över huvud taget, och därför är det viktigt med askkoppar och naturligtvis att rökarna tar sitt ansvar och använder dem. Det verkar vara svårt för vissa. Man ska fimpa där, förhoppningsvis för evigt, vilket såklart vore det mest effektiva.

Anförande nr 39

L i l i a n e Å k e r l u n d (SD): Jag vill påminna igen om att man ska försöka få till fungerande askkoppar utanför ställen där det finns folk som går ut och röker efter maten, till exempel pubar. De måste vara fungerande, för de som finns i dag fungerar inte fullt ut. Fimparna hamnar utanför därför att det inte finns någonstans att stoppa dem. Detta jag har själv sett. Jag har också hund och går ut och promenerar mycket och ser hur det ser ut. Askkopparna fungerar inte optimalt, tyvärr.

Från och med den 1 januari 2023 gäller förordningen om producentansvar för vissa tobaksvaror och filter samt förordningen om nedskräpningsavgifter. Dock finns ingen nationell ersättningsmodell ännu. Staden har också ökat kontrollen av entreprenörer som har avtal om tömning av sopkorgar för att se att de följer avtalets innehåll. Är detta en kostnad som borde överföras till leverantörerna och inte belasta skattebetalarna i Stockholm?

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Det är alltid en fråga om huruvida skattekollektivet ska betala eller om kostnaden ska överföras till leverantörerna, vilket gör att det blir konsumenterna som får betala, vilka ibland är samma personer.

Detta handlar om att vi som människor ska låta bli att skräpa ned. Vi ska ta vårt ansvar. Om det inte finns någon papperskorg får man väl ta hem sina sopor och slänga dem där eller sortera dem vid återvinningsstationerna.

Det finns mycket riktigt ny lagstiftning om att producenter är skyldiga att betala kommunen för den städning som deras produkter genererar. Här väntar vi på ett utfall. Vi rapporterar in och väntar på utfallet från den första omgången efter att lagstiftningen börjar gälla. Det blir naturligtvis spännande att följa vad den kan generera för ersättning när staden står för städningen. Det blir spännande att se.

Anförande nr 41

L i l i a n e Å k e r l u n d (SD): Jag förstår att vi alla här inne föredrar en ren och fräsch stad att bo och vistas i, men det känns ibland som att detta inte prioriteras tillräckligt. Det handlar ju inte om någon nyhet, utan problemet har funnits i många år. Varför har det tagit så lång tid för att komma till rätta med det?

Majoriteten talar om att Stockholm ska vara med och rädda världen genom att straffbeskatta alla bilister och försvåra stockholmarnas vardag, vilket ger låga miljövinster ur ett globalt perspektiv. Samtidigt går det inte att hålla rent i vår egen stad, där miljöfarliga fimpar och annat skräp som smutsar ned och förstör Stockholmsmiljön inte tas om hand på ett seriöst sätt. Vore inte bra att kunna visa världen hur fin och ren vår stad är i stället för att turisterna och även Stockholms medborgare ska behöva trampa omkring i fimpar och skräp som ligger på våra gator? Ta Gävle som ett exempel! Gävle var årets Håll Sverige Rent-kommun 2022.

Anförande nr 42

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande! Stockholm är i mångt och mycket en ren och snygg stad. Jag hade förmånen att hålla i ett europeiskt borgmästarmöte i slutet av förra veckan, och om det var något som verkligen uppmärksammades var det hur ren och snygg Stockholms stad faktiskt är till sitt yttre. Vi vistades på flera platser i Stockholm.

Med detta sagt ska vi naturligtvis inte dra ned på takten. Vi är många stockholmare och många turister, vilket är fantastiskt, men det innebär att sophanteringen ska skötas. Jag vill bara betona att den sköts av trafikkontoret, som då behöver en summa pengar. Därför förväntar jag mig, Liliane, att ni när ni återkommer med Sverigedemokraternas budget, som nu har 50 miljoner mindre till trafikkontorets verksamhet, är beredda att ge dem de pengar som behövs för denna verksamhet.

Anförande nr 43

L i n n é a V i n g e (SD): Vi hade en lite sen avsägelse som kom in för vår räkning, och med anledning av den vill jag yrka på att Ghazal Saberian väljs till ledamot för Sverigedemokraterna i Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd och att Gabriel Kroon väljs till ersättare i samma nämnd.

Anförande nr 44

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Det år som vi nu ska diskutera är föregående år, alltså 2022, som på många sätt var ett svårt år. Vår stad drabbades av ett dödligt våld som vi aldrig har sett förut, och det blev uppenbart att vårt samhälle inte lyckades stoppa rekryteringen till kriminella nätverk. Samtidigt möttes vi av ett aggressivt anfallskrig på en demokrati i vår närhet, Ukraina.

I denna svåra stund ställde sig vårt samhälle upp med två tydliga besked. För det första: Kriminella gäng ska inte få styra. Vi behöver fler poliser till Stockholm, som staten måste leverera, men vi behöver också mer förebyggande arbete som hindrar att unga människor dras in i destruktiva miljöer. Vi har beslutat om fler insatser genom en stärkt socialtjänst och ett lokalt trygghetsarbete. Mer behövs, men inriktningen är tydlig. För det andra: Människor som är på flykt undan krig och förföljelse ska få skydd i Stockholm. Vi är en öppen stad.

De som möter människorna först för att varje dag öka tryggheten, ge skydd för flyende och för att ge stockholmarna en bra välfärd är stadens medarbetare. Det är medarbetare som förtjänar de bästa villkoren och förutsättningarna för att göra ett bra jobb. De behöver också bli fler, både för att demografin kräver det och för att stockholmarna har rätt till en bättre omsorg och skola. En av de största utmaningarna framöver är att klara kompetensförsörjningen. Det är därför vi i årsredovisningen sätter av 175 miljoner kronor för ökad kompetensutveckling. Det ska hjälpa oss att klara bemanningen och höja kvaliteten i omsorgen och den pedagogiska verksamheten. Samtidigt sätter vi av 125 miljoner kronor till socialt förebyggande arbete för att öka tryggheten.

Med det sagt: Vi har fortsatt stora behov i välfärden. SKR har pekat ut hur statsbidragen hade behövt höjas med 24 miljarder under 2023. I stället höjdes de med 1 miljard för hela Sverige. För Stockholms stad blev det i realiteten mindre pengar. År 2022 fick Stockholm 2 miljarder mer i statsbidrag och skatteutjämning än vi får nu under 2023. Vilken nytta statsbidragen gjorde i stadens verksamheter syns på flera håll i årsredovisningen. Ett av de tydligaste exemplen är statens satsning på en likvärdig skola, som gjorde att resultaten stärktes i Järvaområdet.

Att staten nu minskar anslaget till välfärden i Stockholm mitt under den värsta kostnadskrisen är uppteendeväckande, och det är direkt Stockholmsfientligt. Men det är inte det enda exemplet där regeringens och Sverigedemokraternas politik slår mot Stockholm. Avskaffat investeringsstöd leder till dyrare hyresrätter. När regeringen stoppar Bromma parkstad försvinner möjligheten att bygga fler bostäder. Förra året misslyckades bostadsbyggandet i Stockholm, och bostadsbristen riskerar nu att förvärras ytterligare.

På flera områden tvingas vi nu som stad försvara välfärden, öppenheten och klimatpolitiken mot regeringen. När regeringen och Sverigedemokraterna fortsatt vill spara på skola och omsorg ska vi göra vad vi kan för att lokalt försvara och förbättra verksamheterna. När regeringen gör det billigare med fossila utsläpp och dyrare med eldrift behöver vi göra mer för att nå klimatmålen. När regeringen med Sverigedemokraterna vill tysta röster i akademi, kultur och opposition ska vi göra tvärtom. Stockholm ska vara öppenhetens, kulturens och bildningens högborg.

Anförande nr 45

Borgarrådet F j e l l n e r (M): Du får ursäkta, men jag är så innerligt trött på hur ni använder regeringens statsbidrag som någon form av generalursäkt för att slippa ta ansvar för Stockholms ekonomi! Vill du debattera statens prioriteringar och statsbudgeten borde du ha kandiderat till ett annat hus, på en annan plats här i Stockholm, i stället för här. I valet bad du om stockholmarnas förtroende för att ta ansvar för Stockholms stads ekonomi, inte minst skolorna. Ta nu det ansvaret!

Det är många som gör tuffa prioriteringar. Stockholmsarna gör det. Regeringen gör det. Regeringen gör prioriteringarna – de tuffa prioriteringarna – och tar ansvar för statsbudgeten och statens prioriteringar. Ni måste ta ansvar för Stockholms stads prioriteringar, särskilt skolan, som är ett kommunalt kärnuppdrag. Att skylla varenda nedskärning på regeringen imponerar inte på mig, och jag tror inte att det imponerar på stockholmarna heller. Ni tar ut 60 miljarder, eller något sådant, i skattepengar av stockholmarna varje år. Kan man då inte hitta 250 miljoner för att prioritera skolan och slippa nedskärningar – då har man inte ens försökt.

Anförande nr 46

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande! Det här handlar om att kommunen är ansvarig för skolan inom det kommunala självstyret – ja. Men vi får inte de pengar som vi tidigare har fått från den socialdemokratiskt styrda regeringen. Pengarna i statsstöden räcker inte till. Vi får minskade generella statsstöd, och vi får minskade riktade statsstöd, vilket gör att kommunernas budget inte går ihop.

Jag kan meddela att Stockholm inte är värst drabbat. Det kanske kommer som en överraskning, men jag hoppas att du läste debattartikeln i Aftonbladet där moderata kommunalråd går ut och säger: Vi behöver ökat statsstöd! Det saknas 24 miljarder i landets kommuner och regioner.

Anförande nr 47

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! Jag förstår att finansborgarrådet väljer att klanka på regeringen, och jag kan i och för sig instämma i att det till höstbudgeten kommer att behövas mer statsbidrag. Det är också brukligt att det är då man gör justeringarna.

Men i beslutet vi har att fatta i dag finns faktiskt en möjlighet att föra över en del pengar till skolan. Det handlar bland annat om det förhöjda friskvårdsbidraget, som vi alla i denna sal har varit eniga om. Socialdemokraterna ville till och med gå ännu längre. Förra året tog vi det av det årets överskott. Nu skulle vi kunna ta det av förra årets överskott. Jag undrar varför Socialdemokraterna inte går med på det, för det skulle underlätta en del och vara ett första steg i att kompensera skolorna för den svåra situation de nu befinner sig i.

Anförande nr 48

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande! Skolorna – vissa skolor, ska jag vara noga med att poängtera – har det tuffare. För en del handlar det om minskat elevunderlag. För en del handlar det om att socioekonomin har förändrats så att man

inte får det socioekonomiska tillägget i samma utsträckning som man har fått tidigare. Vi har koll, skola för skola, på vilka åtgärder som ska sättas in.

Sida 54 (84)

Med det sagt ska vi vara väldigt tydliga. Jag har noterat att din partivän Lotta Edholm också är inne på att vara lite utanför boxen när det gäller budgeteringsregler och årsredovisning. Det är ett överskott vi diskuterar i dag. Det får inte användas till driften nästkommande år; det regelverket ska man ha väldigt klart för sig. Så ser det ut. Det är därför vi inte kan göra de justeringar som du efterlyser, och jag är tveksam till om det var korrekt förra året.

Anförande nr 49

G a b r i e l K r o o n (SD): Finansborgarrådet pratar om att regeringen tystar oppositionen. Jag antar att hon syftar på att regeringen kommer att tvinga Socialdemokraterna att sluta sälja lotter på kredit till fattigpensionärer. I kommuner, i Stockholms stad, ska vi ta krafttag mot spelmissbruk oavsett om det är nätkasinon eller socialdemokratiska A-lotter.

Men, Karin Wanngård, du måste framför allt fundera på vad du själv kan göra i Stockholm som finansborgarråd. Du sitter och styr med Vänsterpartiet, och du sitter och styr med Miljöpartiet. Vänsterpartiet vill säkert höja skatten hellre än att sparka skolpersonal. Men det verkar ni inte göra, utan din enda lösning verkar vara att skylla på regeringen. Vi har tre val i Sverige: riksdag, kommun och region. Jag tycker att det är dags för dig att ta ditt ansvar nu när du är här och styr Stockholms stad och inte bara prata om vad regeringen kunde ha gjort. Prata i stället om hur du kommer att jobba med de medel du har och hur du kommer att lösa situationen så att Stockholm kan bli en bättre stad!

Anförande nr 50

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande och fullmäktige! Du argumenterar ju för att förbjuda lotteriverksamhet. Då får ni gå fram med det. Gå fram med att ni vill förbjuda lotteriverksamhet om det är det du vill. Men nej, ni vill dra bort en finansieringsmöjlighet för det absolut största oppositionspartiet på nationell nivå. Ni vill tysta oppositionen. Det är inte förvånande för ett parti med fascistiska rötter.

När det handlar om budgeten i Stockholm är det så att budgetarna hänger ihop. Vi har ett enormt starkt kommunalt självstyre, och det ska vi ha. Men vi kan trots det få 2 miljarder kronor borttagna från oss. Det är skillnaden mellan en socialdemokratisk regerings ersättning till kommunen i Stockholm och vad den borgerliga regeringen med stöd av Sverigedemokraterna gör med budgeten. Ni drar bort från den gemensamma välfärden.

Anförande nr 51

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Kanske på en lite mer positiv not: Jag och Centerpartiet noterar hur Stadsledningskontoret beskriver det föregående året och den förra mandatperioden. Jag väljer att återge några exempel.

Stadsledningskontoret skriver: Under perioden 2019–2022 har staden investerat 1,5 miljarder kronor i åtgärder som syftar till förbättrad framkomlighet för gång, cykel och buss. Andelen timanställda i äldreomsorgen har sjunkit, och grundbemanningen har

ökat. Utvecklingen är positiv i hemtjänsten och ännu tydligare i stadens vård- och omsorgsboenden. Goda exempel finns på flera håll i staden. Närmare 71 procent av Jobbtorg Stockholms aspiranter har gått vidare till arbete eller studier efter avslut, vilket överträffar årsmålen. Kulturfestivalen drog mer än 1,5 miljoner besökare 2022. Andelen elever med svåra socioekonomiska förutsättningar som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen fortsätter att öka. Vi har också tagit fram en handlingsplan för att Stockholm ska bli en av Sveriges bästa företagskommuner senast 2025. Målet om en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser bedöms uppfyllas helt under 2022.

Ja, ni hör! Den nya majoriteten har i stora delar slagit sig ned vid ett dukat bord. Det är någonting helt annat än vad många chefer i stadens verksamheter, särskilt stadens rektorer, har framför sig just nu. Kostnaderna har ökat under vintern och våren på ett sätt som riskerar att innebära omotiverade besparingar på till exempel behöriga lärare, elevassistenter och särskilda undervisningsgrupper.

Det här håller inte. Regeringen har ett ansvar för detta, och vi efterlyser givetvis mer resurser från regeringen för att kunna överbrygga det här tuffa läget. Men det håller inte att bara skylla ifrån sig. Den styrande majoriteten i Stadshuset måste göra omprioriteringar och skjuta till resurser till skolan redan nu. Staden gjorde 2022 ett överskott på 2,5 miljarder. Nu måste en del av detta komma stadens skolor till del. Vi menar att 75 miljoner kronor direkt bör ombudgeteras för att rädda de skolor som riskerar omotiverade besparingar. Till T1:an vill vi också att Stadsledningskontoret förbereder ytterligare omprioriteringar inom årets budget för att stärka stadens skolor. Vi måste göra prioriteringar här och nu för stadens elever.

Centerpartiet har också inför budget 2023 föreslagit en uthållig långsiktig ytterstadssatsning. Därför vill vi utöka in-teckningarna av årets resultat till framtida sociala investeringar med 200 miljoner kronor – en dubblering av stadens sociala investeringar. För detta kan många värdefulla insatser göras för att Stockholm ska vara världens bästa stad att bo i.

Jag vill yrka bifall till Centerpartiets utdelade förslag till budget.

Anförande nr 52

Borgarrådet B o u c h e r (V): Ordförande, fullmäktige! Jag försökte anklaga Nike tidigare, men hon är nog faktiskt oskyldig till det här. Det är framför allt Centerpartiet och Liberalerna som föreslår att man ska minska avsättningen till kompetensutvecklingssatsningen med 75 miljoner kronor. Jag har full förståelse för att skolan behöver pengar, men jag har också som äldreborgarråd otroligt stor förståelse för att äldreomsorgen behöver kompetensutvecklingssatsningar, i synnerhet i en tid där staten inte längre bidrar till dessa satsningar.

Jag bara funderar lite grann över detta, bortsett från de rent kommunallagsmässiga sidor som Karin Wanngård redan har lyft: Hur tänker du hjälpa till att säkerställa kompetensutvecklingen inom äldreomsorgen?

Anförande nr 53

J o n a s N a d d e b o (C): Tack, Torun, för frågan! Det är faktiskt er sida som styr den här staden just nu. Om ni hade haft ett pärlband av kreativa idéer för hur ni ville

säkra skolans finansiering hade jag jättegärna lyssnat på det. Men jag hörde skolborgarrådet i frågestunden här nyss, och det fanns inga konkreta förslag på vad som skulle göras. Det är det vi vill ha.

Sida 56 (84)

Det här är ett förslag som vi försöker gå fram med, för vi ser att skolan är i en väldigt osäker situation. Vi vill inte att det här ska landa på våra elever. Om ni har andra, bättre, förslag på detta är ni välkomna att redovisa dem så att vi kan ta ställning till dem i oppositionen. Men just nu hör vi ingenting. Det har hänt otroligt mycket under vintern och hösten som har gjort att vi behöver tänka om, ställa om och göra prioriteringar i budgeten. Alla dessa prioriteringar är svåra. Men återkom gärna när ni har konkreta förslag för hur ni ska täcka de underskott som uppstår i stadens skolor just nu!

Anförande nr 54

Borgarrådet Jönsson (L): Ordförande! Jag vill inledningsvis hänvisa till Liberalernas reservation i kommunstyrelsen.

Den här årsredovisningen kan sägas vara lite av en sammanfattning av förra mandatperioden. Liberalerna är förstås extra stolta över att skolresultaten på Järva gick framåt under mandatperioden, att antalet platser i särskilda undervisningsgrupper fördubblades, att samhandling mellan skola, polis och socialtjänst förbättrades, inte minst genom fler skolsociala team och andra socialtjänstinsatser i skolan, att Trefas har kunnat dämpa våldsutvecklingen i Järva – men tyvärr inte helt i den övriga staden – och att avhopparprogrammet har ökat antalet inskrivna från 3 till 60 individer per år. Vi är förstås glada över att många av de utvecklingsuppdrag som Liberalerna drog igång under förra mandatperioden fortsätter att fullföljas även nu.

Men sedan dess har Sveriges och Stockholms ekonomiska läge försämrats. Det här visste vi redan direkt efter sommaren, och det var ett av skälen till att vi från Liberalernas sida inte gick fram med orealistiska vallöften om två lärare i varje klassrum. När den första rödgröna budgeten för 2023 sedan presenterades i höstas lanserades den som en ”historisk miljardsatsning på skolan”. Vi fick besked från talarstolen om att de första stegen nu togs till att anställa fler lärare och elevhälsopersonal. Det här skapade förstås väldigt stora förväntningar ute på skolorna.

Nu är det tydligt för alla och envar att så har det verkligen inte blivit. Tvärtom håller löftet om tvålärarsystem i alla klassrum på att bli ett nolllärarsystem om inget görs. Vi från Liberalerna ser att flera saker behöver göras för att lösa den ekonomiska situationen för skolorna på både kort och längre sikt. Ett första beslut behöver fattas i dag, när vi ska besluta om hur förra årets överskott ska fördelas. Här menar vi att de 175 miljoner kronor av överskottet som fördelas till kompetensutvecklingsfonden behöver omfördelas så att man kompenserar för det höjda friskvårdsbidraget, 5 000 kronor per anställd, som vi alla har varit eniga om, och även lägger till pengar för socialtjänstens insatser i skolan.

Det som finansborgarrådet sa här tidigare om att förra årets beslut på något vis var olagligt är inte korrekt. Det handlar om en engångsföreteelse det här året, och det går därför alldeles utmärkt att göra så här. Jag undrar därför varför Socialdemokraterna på grund av något slags politiskt prestige inte ändrar sig i frågan, för det skulle faktiskt kunna underlätta för skolorna här och nu.

A r v i d V i k m a n R i n d e v a l l (S): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag uppskattar borgarrådet Jönssons engagemang för skolan. Jag hade kanske uppskattat än mer om hans regering hade delat det så att vi inte hade stått med en neddragning motsvarande 2 miljarder kronor i statsbidrag till vår välfärd i Stockholm. Då hade du kanske också sluppit jaga olika typer av kreativa sätt att hitta lösningar på det problem som har skapats.

Oppositionen bör känna till att de 175 miljoner kronor som vi diskuterar här är en del av resultatet från förra året, och enligt lag får man inte använda det för driften det kommande året. Budgeten för innevarande år måste finansieras för samma år. Det kan däremot användas för långsiktiga investeringar, och det är precis det vi gör. Skolan blir inte bättre av att lärarna och förskolepedagogerna inte får den utbildning som vi kan ge dem med denna kompetensutvecklingsfond.

Anförande nr 56

Borgarrådet J ö n s s o n (L): För det första: Friskvården är alltså en tillfällig utökning, som beslutades för förra året och det här året. Det går alldeles utmärkt att använda stadens överskott till det. Det gjordes förra året, och det blev inte överprövat. Det funkade alldeles utmärkt, så det kan man göra också i år. Faktum är att planen var att man skulle använda även det här årets överskott till det.

Vad gäller statsbidragen är det väldigt intressant. När budgeten presenterades från den rödgröna sidan i höstas visste vi ju redan vilka statsbidrag vi skulle få. Likväl gick ni fram och sa att det här blir en historisk miljardsatsning och att det kommer att ge fler lärare och mer elevhälsopersonal i skolan. Sedan kom de reella ekonomiska siffrorna, och då har Socialdemokraterna blivit panikslagna. Men i dag skulle vi kunna kompensera skolorna i viss mån, och sedan måste ytterligare beslut fattas längre fram, till sommaren, för att omprioritera i befintlig budget.

Anförande nr 57

Borgarrådet B o u c h e r (V): Ordförande! I dagsläget budgeterar inte Stockholms stad för underskott, till skillnad från 48 kommuner och 17 regioner. Det är alltså inte ett enskilt Stockholmsproblem att den borgerliga regeringen vägrar att vara aktiv i denna utsatta situation. Det är 24 miljarder som man prognosticerar i underskott från Sveriges Kommuner och Regioner. Det är enormt mycket. Regeringen gör ingenting. Det är en sanning.

När det gäller en tillfällig engångsföreteelse, som när ni tänker sno pengar från äldreomsorgens kompetensutvecklingsbehov, som också är enorma, tänker du alltså att den ska ske två gånger i rad. När blir det en vana? Det är min fråga.

Anförande nr 58

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Om vi börjar med friskvården konstaterar jag att Vänsterpartiet var väldigt entusiastiska förra året, liksom Socialdemokraterna. Det finns faktiskt en reservation i beslutet där det väldigt tydligt står att ni vill ha utökade ambitioner och inte bara att det skulle vara två år i rad. Jag vet inte om ni har ändrat er på den punkten, men det här var som ett tack till personalen för att de hade jobbat hårt

under pandemin. Då använde vi förra årets överskott till att finansiera det, och planen var att göra det även i år om vi hade suttit kvar. Det går alltså alldeles utmärkt.

Sida 58 (84)

Vad gäller vårändringsbudgeten gör man normalt sett aldrig några stora justeringar av statsbidragen i den. Det har gjorts en gång sedan det ekonomiska ramverket infördes på 90-talet. Det gjordes 2020, och det var därför att man inte visste hur allvarlig pandemin skulle bli. Därför tillsköt man stora resurser till sjukvården och till äldreomsorgen. Men man gjorde det inte 2021, och man gjorde det inte 2022. Därför är det bättre att vänta tills den stora budgeten kommer i höst.

Anförande nr 59

N i k e Ö r b r i n k (KD): Ordförande, fullmäktige och ni som är här och lyssnar i dag! Jag ska också hålla mig lite positiv, har jag tänkt, av samma anledningar som Naddebo. Det finns olika saker att vara stolt över när vi tittar tillbaka på den mandatperiod som har varit. En del handlar om satsningarna på äldreomsorgen, om satsningarna på Matlyftet, om att minska andelen timanställda och om arbetet med reflektionstid för att nämna några.

Men det handlar också om satsningarna på skolan och hur vi lyckades öka andelen niondeklassare i Järva som går ut genom högstadieskolans entré sommaren efter nian med vetskapen att de kommer att kunna gå in genom gymnasieskolans entré efter sommaren. Det handlar om hur vi investerade i stadens ansvar för klimatomställningen och om arbetet med att vara en av världens mest hållbara huvudstäder.

Sedan finns det sådant som vi både är stolta och, framför allt, lite lättade över i dag. Ekonomin är en sådan sak. Trots stigande priser redan då, och trots att vi lät stockholmarna behålla mer i plånboken, kunde vi göra stora investeringar 2022 och samtidigt bromsa stadens skuldutveckling. Faktum är att kommunkoncernens externa bruttoskuld minskade med 2,5 procent under 2022. Det här är alltså första gången sedan 2010 som skulden minskar på årsbasis. Jag var möjligtvis inte gruppleadare då, men jag minns hur fullmäktigedebatterna lät förra mandatperioden när vi debatterade vem som skulle bygga och vem som skulle stå för kostnaderna och hur det då handlade om beslut som senare har gjort denna utveckling möjlig i dag. Då kallades det för ideologiska skygglappar och att sätta ideologin i första hand. I dag kan vi se att de beslut vi fattade då kanske snarare ska betraktas som en liten stötdämpare mot det skenande ränteläge vi har att hantera i dag.

Men situationen är inte över. Vi kommer att fortsätta att behöva göra stora investeringar för att säkra framtidens behov av platser inom äldreomsorgen, för att ha tillgängliga och bra skolor för fler att klara nionde klass i och för att det ska finnas idrottsplatser för våra unga att spela fotboll på de där sommarmånaderna innan det är dags att börja första ring i gymnasiet till hösten. Jag hoppas därför att den nya majoriteten med lärdomarna från förra mandatperioden fortsätter att arbeta med att aktivt bromsa stadens skuldutveckling, att effektivisera och att prioritera politikens kärnuppdrag.

Anförande nr 60

Borgarrådet L i n d h a g e n (MP): Ordförande, fullmäktige och stockholmare! Tidigare i år kom en ny rapport från det internationella energioorganet IEA som visade att koldioxidutsläppen i världen 2022 nådde en ny rekordnivå. Vi har alltså aldrig

släppt ut så mycket koldioxid som vi gör just precis nu, och detta trots att klimatkrisen är akut.

Sida 59 (84)

De senaste åren har vi kunnat se hur hus och hela samhällen brinner ned i Grekland och Turkiet. Vägar och städer svämmar över i Tyskland och Belgien. Barn dör av hunger på grund av extremtorka på Afrikas horn. Också här i Sverige påverkas vi alltmer av extremväder. Det vi ser i dag är bara en mild västanfläkt jämfört med vad som väntar om vi inte agerar.

I de här tiderna har städer en oerhört viktig roll att spela. Vi kan gå före, och vi kan visa att omställningen är möjlig – och inte bara möjlig utan också något som kan göra våra samhällen bättre. Det ska vara en stad med frisk luft att andas, med vatten där fisken i Stockholm inte längre är så förgiftad att den inte går att äta och med gator och våra underbara kajer som fylls av kaféer, växtlighet och människor. Det blir en stad där barn som växer upp kan känna mer hopp och framtidstro än barn i vår stad gör i dag – en stad där det är härligt att leva.

Därför är det också väldigt glädjande att ta del av årsredovisningen med beskrivningen av Stockholms klimat- och miljöarbete. Vi har gjort mycket. Sedan 2014 har utsläppen i staden minskat med ett helt ton i snitt per person och år. Varje år släpper alltså varje stockholmare, nästan en hel miljon människor, ut ett helt ton mindre än vad de gjorde förut. Det här är ingen slump; det här är resultatet av politiska prioriteringar och resultatet av ett hårt arbete.

Nu kommer vi att fortsätta det här arbetet med full kraft. Vi ska bli klimatpositiva i Stockholm. Innerstaden ska bli utsläppsfri. Vi ska satsa 2 miljarder på cykel, gång och kollektivtrafik, vi ska halvera konsumtionsutsläppen, vi ska skydda mer natur och vi ska stärka den biologiska mångfalden. Vi har kommit långt i Stockholm, men vi har också oerhört mycket kvar att göra.

Anförande nr 61

Borgarrådet Jönsson (L): Ordförande! Finansborgarrådet går inte upp i talarstolen, så jag ställer en fråga till dig, Åsa. Jag tänkte också att den kunde passa för Miljöpartiet, för ni gillar ju det här med friskvård och bra arbetsmiljö. Du var också med i den grönbå majoriteten, och det var väldigt trevligt. Det var inte just du, men Miljöpartiet, som var med och fattade beslutet om att den höjda friskvårdspengen skulle betalas av stadens överskott. Då tänkte vi, alla fem partier, att vi skulle göra det även i år.

Nu har finansborgarrådet sagt att det där var ett olagligt beslut. Tycker du också att det var ett olagligt beslut som vi var med och drev gemensamt förra året?

Anförande nr 62

Borgarrådet Lindhagen (MP): Jag vill precis som tidigare talare här tacka för det engagemang som finns. Jag tror att synen på hur viktig skolan är förenar oss mycket. Det är ett faktum att vi sitter lite grann i en rävsax på den kommunala nivån när det gäller vad vi får göra med våra pengar och vad vi inte får göra. Men att skolan är av högsta prioritet tänker jag är väldigt tydligt för vår majoritet. Det är också ett jätteviktigt område som handlar om våra barns framtid. Det är klart att frågan om hur vi kan stötta skolorna på bästa sätt har högsta prioritet.

Man kan tycka vad man vill om att vi har en diskussion om vad som sker på den nationella nivån, men det som sker på den andra sidan vattnet här påverkar oss på den kommunala nivån. Det påverkar vårt miljö- och klimatarbete, och det påverkar vår välfärd. Och just nu sker en slakt av välfärden runt om i hela vårt land. Som finansborgarrådet så finns det kommuner som ligger ännu sämre till. Det är en skam.

Anförande nr 63

Björn Ljung (L): Herr ordförande, fullmäktige och åhörare! Ibland när vi för den här debatten låter det som att nästan ingen som numera sitter här i fullmäktige var med tidigare. Men jag kan avslöja att det är ganska många av oss som sitter i detta kommunfullmäktige under denna mandatperiod som också var med under förra mandatperioden.

Jag tycker att det bör vara så att man i politiken funderar lite grann på hur det var förra gången när man själv var i opposition och någon annan styrde. Vad sa jag då, och vad sa jag inte då? Jag tycker faktiskt att ni i den nya majoriteten har en liten läxa att göra med tanke på det som Jan Jönsson nu har anfört flera gånger om friskvårdsbidraget. Det är inte riktigt okej att bara avfärda saker och ting som vi alla har varit överens om tidigare och bara säga: Det där var något tillfälligt, så det behöver vi inte tänka på i fortsättningen! Vi har gemensamt varit med om det, och då kan vi också gemensamt se att dessa pengar kanske nu, i år, behöver användas lite annorlunda.

Vi gör vad vi kan från Liberalernas sida nu för att skrapa ihop pengar till skolorna. Vi har en skyldighet i kommunen att göra detta så länge det inte blir som Liberalerna tycker, nämligen att skolan borde förstätligas. För det tycker vi! Då hade det problem som nu finns runt om i landet med skolorna inte varit lika stort. Vi har inte fått majoritet för denna fråga ännu, men tro mig: 1992 års beslut om att kommunalisera skolan kommer så småningom att förändras.

Förra året är märkligt därför att vi i den gamla utmärkt grönblå majoriteten hade ansvaret halva året. Sedan var det sommar och valrörelse, och sedan tog en ny majoritet över. En del av året är det den nya majoriteten som har ansvar för politiken, fast det låter som att det egentligen som att det var den gamla majoriteten som hade ansvar för allt under förra året. Men så är det inte.

Jag blir lite förvånad, måste jag säga, när hela Stockholms bostadsbyggande nu också handlar om att regeringen inte vill bygga på Bromma flygplats. Det gör mig förvånad, för jag vet att vi sedan länge har varit överens om det bostadsmål som Stockholms stad har åsatt sig utan att Bromma flygplats ska bebyggas. Men eftersom det också var förra året vill jag säga att de klimat- och miljöåtaganden som vi gjorde gemensamt i förra majoriteten var alldeles utmärkta. Stockholms hems arbete med att bli bästa allmännyttiga nyproduktion var en fantastisk bedrift.

Bifall till Liberalernas reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 64

Borgarrådet Bjuggren (S): Jag hajade till lite när Björn Ljung efterfrågade att vi skulle ta ansvar för det som tidigare sagts. Det var ändå ett specifikt påhopp. Man kan verkligen hålla med om att alla vi som har suttit här måste ta ansvar för vad som tidigare har sagts. Det står ju uttryckligen i ärendet – där ni först tar av förrförra årets

resultat för att kompensera för friskvårdspengen ganska plötsligt och tillfälligt – att det för kommande år ska ut i schablon, vilket var vad vi då förhöll oss till i den budget vi lade.

Sida 61 (84)

Sedan måste jag bara få kommentera förstatligandet av skolan. Det kan vi absolut diskutera på längden och bredden, och det är tydligt att det behövs betydligt bättre statlig styrning av skolan. Men om Lotta Edholms agerande just nu som skolminister är den minsta antydning om vad ett förstatligande av skolan skulle innebära avskräcker det något oerhört. Bristen på ansvar från ansvarig minister är enormt.

Anförande nr 65

Björn Ljung (L): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Först och främst vill jag bara tydligt inskräpa att det inte var något påhopp jag sysslade med i det jag sa. Jag sa att vi gemensamt ska ta ansvar för beslut vi har fattat tidigare och beslut vi fattar framåt. Om det var någon som tyckte att det var ett påhopp vill jag be om ursäkt å det snaraste.

Men oavsett vad alla borgarråd och kommunalråd runt om i landet säger är skolan en kommunal uppgift. För oss i Liberalerna är det en av de absolut viktigaste och främsta uppgifterna, och därför gör vi allt vi kan för att ta fram helt realistiska anslag till skolan detta innevarande år. Vi har inte försökt att hitta några tricks, utan vi har försökt att följa lagen. Vi försöker följa alla regler. Men det här vill vi ha svar på från er.

Anförande nr 66

Borgarrådet Fjellner (M): Budgeten år 2022 var den sista som gjordes av oss moderater tillsammans med våra vänner i det grönbå styret. Jag tycker att det finns mycket som är bra och värt att lyfta i årsredovisningen. Men jag skulle särskilt vilja lyfta fram två områden som jag tycker att ni i den här församlingen som var med, från Miljöpartiet eller från allianspartierna, ska sträcka på er lite extra för. Det finns anledning att lyfta fram det här lite särskilt. Det ena är stadens ekonomi, och det andra är en skola som rustar våra barn för framtiden.

Låt mig börja med stadens ekonomi, som Nike var inne på tidigare. Av årsredovisningen kan vi utläsa att lånen under förra året minskade med 2,5 procent eller 1 719 miljoner kronor. Det är mycket pengar. Detta är särskilt viktigt just nu när räntorna stiger, men framför allt är det som sagt första gången sedan 2010 som vi har lyckats med att minska skulden. Det är med andra ord ganska historiskt.

Det här är lån som inte bara framtida stockholmare kommer att slippa oroa sig för eller betala tillbaka; det är även pengar här och nu. Med den snittränta som staden räknar med, 2,33 procent, innebär det för 2023 att dagens styre har 40 miljoner mindre i räntekostnader. Det är pengar som man i förlängningen kan använda till annat: till välfärden, till skolan om man så vill eller till managementkonsulter. För inte så länge sedan beslutade man väl om 50 miljoner i höjd ram för managementkonsulter. Det är värt att komma ihåg nu när vi pratar om prioriteringar och skolan.

Det andra området som jag tycker att den tidigare majoriteten kan sträcka på sig för nu när vi summerar det sista året är skolresultaten, och då särskilt i de skolor där eleverna kanske har haft det som allra tuffast. Det här har vi pratat om förut, men skolresultaten på Järva inger verkligen hopp. Nu när vi summerar 2022 kan vi konstatera att

skolresultaten där ökade från 62 procent godkända år 2019 till nästan 80 procent år 2022. Det är imponerande. Men framför allt tycker jag att det är hoppingsivande. Det är hoppingsivande för att det visar att utanförskap och fattigdom går att bryta. Nu kan man se att resultatspridningen mellan skolor i årskurs 9 utifrån elevernas socioekonomiska förutsättningar minskar till de lägsta under en tioårsperiod.

När jag blickar framåt blir jag dock orolig, särskilt med tanke på ekonomin. Det är tydligt att vänsterstyret är igång med lånekarusellen igen. När vi läser prognoserna ser vi att lånen beräknas öka med 8 miljarder till drygt 73 miljarder, och det är pengar som någon annan ska betala tillbaka. Det kommer att drabba våra barn. Ni sparar på våra barns utbildning och belånar deras framtid.

Anförande nr 67

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Det är mycket som du försöker slå dig för bröstet för, Christofer Fjellner, och det får du försöka göra. Men jag vill bara reda ut vissa saker. Bland annat handlar det om lån och skulder. Revisorerna redovisar i dag en jätteskarp kritik mot 2022, och det handlar om Moderaternas sätt att hantera Slussenprojektet. Det kommer att kosta framtida stockholmare enorma belopp. Trots att man tidigt visste att det skulle bli mycket dyrare undanhöll man informationen för oppositionen. Ni fick en rapport i februari förra året som ni undanhöll. Och vad värre är: Ni lät bli att vidta nödvändiga åtgärder. Det här är en tystnadskultur som kostar pengar och som verkligen kommer att vara en belastning.

När det gäller skolresultaten på Järva var det staten som sköt till pengar för en jämlik skola. Det är därför vi behöver statsstöden.

Anförande nr 68

Borgarrådet F j e l l n e r (M): Jag vill vara tydlig: Jag vill inte ta åt mig äran för någonting av det som hände i det här huset under förra mandatperioden. Jag var alltså inte här då. Men ära dem som äras bör – de som var här och åstadkom detta tycker jag ska sträcka på sig i dag.

Jag tycker att Viktor Barth-Kron formulerade det ganska väl när han konstaterade att varje ny mandatperiod när det här huset byter styre alltid inleds med att det nya styret kommer in och säger att det gamla styret har gjort något dumt med Slussen. Och sedan spelas en ganska förutsägbar teater upp.

Sanningen är att många styren av alla möjliga färger har ett gemensamt ansvar för den situation vi har på Slussen. Nu är det ni som har ansvar för att göra något åt det. Och framför allt tror jag att stockholmarna vill veta att ni tar detta ansvar – det ansvar som ni inte tar för resten av ekonomin – för att se till att Slussen blir klar i tid och att ni sparar varenda krona ni kan här och nu.

Anförande nr 69

G a b r i e l K r o o n (SD): Det här ärendet är lite speciellt eftersom vi här kollar tillbaka på det år som har gått, 2022. Under året var det såklart den dåvarande Alliansens och Miljöpartiets både budget, verksamhetsplan och inriktning som ledde till de resultat som vi i dag ska diskutera.

Bara för att göra nedslag på ett par av de indikatorer som vi tycker är särskilt viktiga kan vi först och främst konstatera att ungefär var fjärde person i Stockholm inte känner sig trygg trots fyra års styre. Renhållningen är ungefär 64 procent nöjda med. Det är alltså lite mer än varannan person som är nöjd och anser att det är rent i Stockholm. När det gäller antalet barn per barngrupp i förskolan är det ganska högt – hela 16. Hemtjänstpersonalen som äldre har under en 14-dagarsperiod handlar om hela 11,5 olika personer, vilket är väldigt många personer för den äldre, som behöver ha kontinuitet, hjälp och personkännedom. Antalet lediga parkeringsplatser i innerstaden ligger bara på ungefär 11, 5 procent, alltså en väldigt låg vakans. Det är uppenbart att det är väldigt svårt att hitta parkeringsplatser i staden.

Den tidigare oppositionen och nuvarande majoriteten har såklart lovat allt åt alla under valrörelsen. Man har lovat fler lärare, man har lovat satsningar på äldreomsorgen och man har lovat mer byggnation. Men ekonomin vände ned, och vad är det man gör nu? Man skyller på regeringen, och man skyller på den dåvarande majoriteten. Jag hoppas att man från majoriteten kommer att ta ansvar och att man när vi står här om ett år och diskuterar årsredovisningen för 2023 har självinsikt och att vi då diskuterar vad ni har gjort och vad ni hade kunnat göra bättre – inte vad regeringen hade kunnat göra bättre.

Avslutningsvis vill jag ändå beröra att jag tycker att det är viktigt att vi håller en god ton i debatten. Vi kan diskutera varandras rötter, och vi kan diskutera era nazistiska rötter, men det kommer inte jag att göra. Jag tycker att vi ska hålla en god ton. Jag har jobbat i Region Stockholm i fyra år. Där hade vi en bra ton, och sådana här skällsord lyftes aldrig. Jag hoppas att vi kan fokusera på sakpolitik och inte på skällsord.

Därutöver kommer vi att avstå från att delta i beslutet.

Anförande nr 70

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Jag tänker på några saker när jag lyssnar på debatten. Först och främst verkar det finnas en föreställning om att finansieringen av kommunens uppgifter helt och hållet är ett kommunalt ansvar. Kommunen ansvarar för äldreomsorg, kommunen har socialtjänsten och kommunen har förskola och skola. Betyder det att vi helt och hållet ensamma bär ansvar för finansieringen? Nej, givetvis inte.

Varför har vi generella statsbidrag? Varför har vi riktade statsbidrag? Varför har vi ett skatteutjämningsystem? Jo, därför att vi har ett system i det här landet där vi omfördelar från statliga intäkter, som rekordmomsen som staten lägger på hög just nu, ned till kommunerna så att man ska kunna leva upp till sitt ansvar och tillhandahålla en likvärdig välfärd över hela landet.

Och ännu en gång: Vad är vi i för läge? Inför höstens budget sa Sveriges Kommuner och Regioner väldigt tydligt: Behoven till välfärden i kommuner och regioner ligger på 20–30 miljarder kronor enbart för att nå upp till nuvarande nivå. Vad blev då svaret? Det blev 6 miljarder. Det är klart att det får konsekvenser för välfärden. Jag tycker faktiskt att det är sorgligt att regeringspartiernas enda svar är att vi som kommun och alla andra kommuner, moderatstyrda, centerstyrda och så vidare, ska bryta mot lagen för att hantera situationen.

Ni vet precis lika väl som jag att överskott inte får användas till drift. Ni vet lika väl som jag att det egna kapital som vi har är uppbundet i anläggningstillgångar. Och även

om vi skulle sälja dessa anläggningstillgångar, det vill säga äldreboenden, skolor och idrottshallar, får vi ändå inte använda intäkterna till drift. Om skolan helt och hållet ska fredas från nedskärningar, som Lotta Edholm uttryckte det i en intervju, är min fråga: Vilken välfärdsverksamhet ska ta hela smällen i stället? Är det förskolan? Är det hemtjänsten? Är det vård- och omsorgsboendena?

Den situation som våra rektorer befinner sig i är otroligt akut. Den är svår. Vi har gjort allt vi kan för att försöka pressa ut så mycket pengar vi bara kan till våra skolor. Vi tittar på möjligheter att underlätta för dem här och nu. Men vi kan inte trolla med knäna. Läger regeringen en svältbudget för landets kommuner får det konsekvenser för våra välfärdsverksamheter. Svårare än så är det inte.

Vi ska fortsätta med klimatomställningen trots det regeringen gör, och vi ska – vilket inte har diskuterats – verkligen göra allt vi kan för att hålla uppe bostadsbyggandet. Om det är någon person som jag verkligen efterlyser – jag kan bjuda honom på öl om han kommer – är det vår bostadsminister. Branschen kraschar, och bostadsköerna ringlar sig långa. Men bostadsministern lyser med sin frånvaro. Ho ho Andreas – var är du någonstans?

Anförande nr 71

Borgarrådet Jönsson (L): Ordförande! Om vi börjar med friskvårdersättningen var ju det något som Vänsterpartiet var med på förra året, och de tyckte inte att det var olagligt då. Jag vet inte riktigt varför det har blivit olagligt nu.

Sedan fick vi höra här att det var likvärdighetsbidragen som är problemet. Då gick jag och kollade, och i år har Stockholms kommun alltså fått 351 357 537 kronor i likvärdighetsbidrag. Det är nämligen ett bidrag som fortsätter även 2023. Diarienumret är 20220034572, och beslutet fattades den 24 mars. Ni kan gå in på Skolverkets hemsida och titta.

SKR:s oro har framför allt handlat om åren 2024–2025. Det var också därför man sa när vårändringsbudgeten kom att det framför allt är nu till hösten som man behöver förstärka statsbidragen – vilket jag håller med om, ska jag säga. Men friskvårdspengarna kan vi faktiskt sköta själva i dag.

Anförande nr 72

Borgarrådet Lindblom (V): Anledningen till att vi inte motsatte oss detta när beslutet om friskvårdspengarna fattades i juni 2022 var att pengarna inte togs från bokslutet utan från den centrala medelsreserven. Bokslutspengar får inte användas till drift, men medel från den centrala medelsreserven får göra det. Den situation som vi befinner oss i nu är alltså inte samma situation som ni befann er i. Ni gjorde inte en avsättning från överskott, även om det låter på dig i debatten som att ni gjorde det. Men det stämmer inte. Det var den centrala medelsreserven.

Den centrala medelsreserven: lagligt. Ta från bokslut: inte lagligt. Så är det tyvärr, Jan Jönsson, och även om du försöker dribbla här hade det fortfarande inte varit i enlighet med svensk lagstiftning att använda överskott på det sätt som ni föreslår. Vi har pressat ut varenda krona som har kommit till staten till våra skolor. Tro mig, vi vänder på varje sten för att underlätta för våra skolor. Men att medvetet bryta mot lagen för att regeringen har lagt en kass svältbudget – det kan vi inte medverka till.

Hanna Wistrand (L): Hej! Den förra majoriteten hann med ganska mycket för Idrottsstockholm. Till exempel tog vi fram den stora och viktiga strategin för idrottsanläggningar och en handlingsplan för nya barn, som vi redan har pratat mycket om. Många stora anläggningsprojekt har inletts, upphandlats och påbörjats. Det är förstås något som den nuvarande majoriteten säkert kommer att slå mynt av – grattis!

Tyvärr ser det ganska mörkt ut framåt för stockholmarna och idrotten med majoritetens vurm för återtagande av projekt. Idrottsförvaltningen signalerar redan nu om underfinansiering. Det är någonting som vi alla måste ha med oss när föreningslivet och civilsamhället ska lösa alla våra stora samhällsproblem, som vi gärna formulerar i olika beslut.

I övrigt yrkar jag på vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 74

John Paccamonti (M): Herr ordförande! Jag tror att det behövs lite räfst och rättarting när det gäller de siffror som far runt här i debatten. Om man jämför den budgetproposition som kom i höstas med den senaste budgetproposition som Socialdemokraterna lade fram ser man att de samlade kommunbidragen var 18 miljarder högre. 18 miljarder – det är ganska mycket pengar. Det är inte allting som var en del av budgetpropositionen, utan det fanns en del andra faktorer också. Om man går ned och tittar på de specifika anslag som framför allt reglerar de generella statsbidragen ser man att det var en ökning. I Socialdemokraternas senaste budget var det en minskning med 7 miljarder.

Man kan stå här och raljera lite om de här siffrorna, men många av justeringarna beror naturligtvis på att vi inte längre är i en pandemi. Det är förstås alldeles utmärkt att vi inte är det, för man kan fasa ut en hel del av de temporära åtgärder som vidtogs då.

Om man tittar framåt inser man att hela Sverige nu är under press. Kommunerna är under press. Hushållen är under press. Företagen är under press. Det kommer inte att vara möjligt att kompensera för alla kostnadsökningar, och när vi har en majoritet som står och ger sken av detta lurar man stockholmarna fullt ut. Behövs det mer pengar framöver? Ja, troligen. Det är också därför regeringen har sagt att detta är en av de frågor de följer allra mest noggrant. Jag tror att man kan förvänta sig att det kommer en hel del pengar, men det kommer inte att täcka varenda kostnadsökning. Om man ger skenet av att inflation bekämpas genom att man bara kan vräka ut pengar kommer man att få högre räntor och högre kostnader under lång tid.

När man lyssnar på majoriteten just nu tror jag att det är den snabbaste genomklappningen i Stockholms historia av någon majoritet. Det är alltså samma gäng som år ut och år in har stått i den här talarstolen och sagt till exempel det som Christofer Fjellner nämnde när man pratar om räntor eller skuldsättning: Nej, det är inget problem. Vi kan låna hur mycket som helst, för det kommer att vara billigt hur länge som helst! Nu står man i en situation där det inte längre är billigt och där verkligheten har kommit i kapp, precis som många i den här salen har varnat för. Då är det enda man har att komma med att man skyller på regeringen. Men om det man har sagt tidigare från majoriteten under flera år ska vara facit för hur man gör framåt kommer det att bli en dyr mandatperiod för stockholmarna.

Anförande nr 75

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Man blir ändå glatt överraskad när någon vågar gå upp och försvara regeringens svältbudget. Eftersom du är planeringschef på finansén tänker jag att du kan siffrorna bättre än de flesta, och då kan du säkert också räkna ut att i den totala sammanställningen av statsbidrag som utgick från riksdagens alla beslut under förra året, jämfört med i år, är nettot 1 miljard och för Stockholms stads del minus 2 miljarder. Det spelar liksom ingen roll hur man jämför alla möjliga siffror om man inte tittar på hur det blir på sista raden. Det är ju det som spelar roll för välfärden.

När man pratar om att ”vräka pengar” – hur skulle det kunna vara mer inflationsdrivande att se till att vi har lärare och övrig personal i skolan och en äldreomsorg som fungerar kontra att sänka skatten för höginkomsttagare med 13 miljarder?

Anförande nr 76

J o h a n P a c c a m o n t i (M): Man kan vända och vrida på det; du får gärna titta på tabellerna. Jag kan berätta vilka tabeller det är, både i vårpropositionen för 2022 och 2023. Det är mer pengar. Sedan är naturligtvis en justering nedåt totalt mellan 2022 och 2023. Det är jag tämligen övertygad om att det var i Socialdemokraternas reservation också, och det var det definitivt i den senaste budgeten från en socialdemokratisk regering, just för att vi inte har en pandemi i landet längre. En stor del av de åtgärderna fasas ut.

Det är för övrigt skrämmande att vi har ett skolborgarråd som inte verkar ta till sig av decenniernas erfarenhet av hur man hanterar inflation. Det handlar i grunden om att man behöver vara återhållsam. Det finns ingen genväg. Det spelar ingen roll om det är du som konsumerar från din egen plånbok eller om det är ett kommunhus – det driver upp efterfrågan i ekonomin. Är det en valrörelsemässig affisch? Nej, men det är sanningen, och om man inte tar till sig det kommer varenda stockholmare att förlora på det.

Anförande nr 77

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! Det är många turer kring beslutet om ersättningen för friskvård. Det handlar alltså om 5 000 kronor per anställd. På en normal skola kan det bli uppemot en halv miljon som man skulle kunna täcka.

Hur gick då detta beslut till? Borgarrådet Clara Lindblom har faktiskt både rätt och fel. För det första konstaterade vi att vi hade ett stort överskott från 2021. För det andra fördes detta in i den stora stadskassan och centrala medelsreserven. I maj tog sedan finansborgarrådet ett initiativärende, och då beslutade man om de här pengarna. Det är alltså korrekt att det inte togs direkt från överskottet, men överskottet var en möjliggörare för att ta beslutet i ett initiativärende senare.

Om det är det som är problemet skulle ni på kommunstyrelsen i nästa vecka kunna lägga ett sådant initiativärende och kompensera alla verksamheter för de här 5 000 kronorna, och det tycker jag verkligen att vi ska göra, för det var uttalat från alla partier att verksamheterna inte skulle behöva stå för dessa pengar själva. Nu har skolorna ändå hamnat i det av någon helt obegriplig anledning, samtidigt som de har det väldigt tufft.

Liberalerna hade för vår del i vårt budgetalternativ redan fördubblat ersättningen till elevhälsoteam, så där finns det pengar att hämta. Jag är helt övertygad om att det går att hitta ytterligare 125 miljoner kronor genom en del omdisponeringar som man skulle kunna göra i juni, och då har vi fått fram de 250 miljoner som behövs för i år.

Det finns mycket att göra, och jag vill återigen förtydliga varför man kan göra det här med friskvårdsersättningen: Jo, för det är en engångsföreteelse. Förra gången var det ett engångsbeslut; det här året är det också ett engångsbeslut. Det är därför ingenting som ingår i den vanliga driften. Med detta klargörande och i och med att Karin Wanngård nu kommer upp förväntar jag mig att man kan gå till väga så som jag har beskrivit.

Anförande nr 78

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Jag var i och för sig uppe i fem minuter, och vi replikerade i den här frågan. Men jag ska vara tydlig och säga att det jag uppfattade var att vi hade tagit det från årsredovisningen. Nu förstår jag, utifrån din längre utläggning, att ni hade lite mer kreativ bokföring.

Det är väldigt, väldigt tydligt i kommunallagen att vi inte kan ta av överskottet för att finansiera innevarande års drift. Det får man inte göra, och därför jobbar vi vidare när det gäller skolan. Men vi kommer att jobba vidare med lagliga metoder.

Vi kommer inte att göra någonting just i dag eftersom vi inte får göra det, och det har nu väldigt tydligt kommit fram att det var ett separat ärende som det fattades beslut om i juni förra året.

Anförande nr 79

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Varför man måste fatta någon form av riktningsbeslut i dag är för att pengarna annars är förbrukade. Det är ju det som är problemet. Om ni ska göra den här omdisponeringen i juni kan ni inte redan nu besluta om att pengarna ska gå till den här kompetensutvecklingsfonden, för då är de redan slut. Vi behöver ju använda pengarna till det som de ska användas för, det vill säga att prioritera skolan.

Jag tycker fortfarande att du som finansborgarråd ska ta ett sådant här initiativärende som togs i maj förra året. Kolla gärna in – jag har tittat på handlingarna och har även läst er reservation. Där skrev ni att ni vill gå längre och egentligen permanenta friskvårdsbidraget. Det står också att det skulle finansieras via ordinarie driftsbudget, så det borde inte vara något problem att göra det här. Det skulle underlätta för skolorna även om det inte hjälper hela vägen, för det måste vi sedan ta i det stora avstämningsärendet i tertialettan.

Anförande nr 80

Borgarrådet Lindblom (V): Det blir väldigt märkligt när man lyssnar på dig, Jan. Du säger att man får göra det ett år till, eftersom det är engångsföreteelse. Men två år på raken är ju inte en engångsföreteelse utan någonting annat. Faktum är, återigen, att kommunallagen är oerhört tydlig: Man kan inte använda överskott till ordinarie drift.

Med det sagt delar jag din oro, Jan. Jag vet hur mycket du brinner för skolan, och jag vet hur orolig du är. Det är jag också. Vi vänder på varje sten för att underlätta för

skolan, men det betyder inte att vi kan använda hittepåpengar. Det kan man göra i opposition, men det kan man inte göra när man styr. Sida 68 (84)

Vi tittar på skolan. Vi kommer att återkomma när det handlar om skolan. Vi vänder på varje sten.

Sedan tycker jag återigen att du ska prata med Lotta Edholm, för det är ju inte friskolorna som skriker högst just nu. Vi har mycket högre pensionskostnader än friskolorna, men trots det kan vi inte särskilt kompensera den kommunala skolan. Vårt system är orättvist och missgynnar den kommunala skolan!

Anförande nr 81

Borgarrådet Jönsson (L): Det stod redan i beslutet om friskvårdsbidraget att det var en tvåårsföreteelse, medan det fanns reservationer bland annat från Socialdemokraterna om att det inte borde vara en tvåårsföreteelse utan permanent. Det är så det står i deras reservation. Jag minns faktiskt inte vad Vänsterpartiet skrev – jag tror att ni var lite klokare där.

Detta gör att det går att använda överskottspengar för det här genom att lägga in pengarna i central medelsreserv eller göra på något annat sätt. Men det går inte att förslösa dem redan nu. Nu läggs de ju i den här kompetensutvecklingsfonden, så för att ta ett initiativärende nu måste man hitta andra pengar.

Det är fullt möjligt. Vi gjorde det förra året. Vänsterpartiet protesterade inte då. Ingen har överklagat det beslutet. Det funkade alldeles utmärkt. Alla verksamheter fick sin täckning, och det var tydligt uttalat att vi skulle fortsätta med det även detta år. Nu har alla rektorer i stället fått det här i sitt knä, och det tycker jag är mycket beklagligt.

Anförande nr 82

Lars Riddervik (M): Ordförande, ärade ledamöter av fullmäktige och åhörare! Revisionen för 2022 har avslutats. Ni har fått vår årsredogörelse för 2022. Den ska ligga utlagd på borden för att läsas.

Syftet med dokumentet är att på ett överskådligt sätt redogöra för resultatet av revisionens arbete. Det finns bland annat ett uppslag på sidorna 10–11 som jag rekommenderar, där våra bedömningar redovisas överskådligt i en tabell. För den som vill ha utförligare information finns årsrapporter för samtliga nämnder och styrelser att ta del av.

I Stockholms stad finns 20 revisorer. Det är ni fullmäktigeledamöter som har utsetts oss. Vi arbetar på ert uppdrag, och därför redovisar vi resultatet av vårt arbete till er. Vårt arbete är organiserat i tre revisionsgrupper. För att genomföra granskningar anlitar vi våra sakkunniga biträden vid stadens revisionskontor. Jag är ordförande i revisorsgrupp 1. Vi ansvarar för att granska kommunstyrelsen, servicenämnden och valnämnden. Vi gör även en samlad bedömning av staden och dess verksamhet i dess helhet. I den bedömningen ingår även bolagskoncernen.

Vi tillstyrker ansvarsfrihet för kommunstyrelsen, servicenämnden och valnämnden samt deras ledamöter.

För att ge en uppfattning om revisionens omfattning kan jag berätta att revisionen, utöver den grundläggande granskning som genomförts för samtliga nämnder och styrelser, årligen genomför ett femtiotal granskningar. Dessa granskningar inkluderar en eller flera nämnder och styrelser. Granskningarna är en viktig grund för våra bedömningar. Under den gångna mandatperioden har cirka 800 rekommendationer lämnats – 800!

Så till vår samlade bedömning. Hur väl målen uppnås är en viktig del av vår bedömning av ändamålsenlighet. Av stadens inriktningsmål uppnås ett helt och två delvis. Vår samlade bedömning är därför att staden ur ett verksamhetsperspektiv delvis har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

Från ekonomisk synpunkt är vår bedömning att staden har bedrivit verksamheten på ett tillfredsställande sätt. Staden har en stark finansiell ställning.

Behovet av att genomföra investeringar har varit omfattande under senare år. Detta har medfört en kraftig ökning av kommunkoncernens låneskuld. Även om investeringar går att motivera är det nödvändigt att prioritera hårt hur stadens resurser ska användas.

Vår uppfattning är att staden behöver stärka styrningen av de omfattande investerings- och verksamhetsprojekt som pågår eller planeras. Det finns flera exempel på projekt med mycket stora avvikelser från den ekonomiska ram som fullmäktige ursprungligen beslutat om. Aktuella investeringar med större avvikelser är exempelvis Slussen och Stockholm Vatten och Avfalls projekt Stockholms framtida avloppsrening. Bland verksamhetsprojekt kan i sammanhanget Skolplattformen nämnas.

Det är angeläget att det beslutsunderlag som presenteras för er ledamöter i fullmäktige utvecklas för att bättre belysa och svara upp mot behovet av resurser och de risker som projekten har att hantera, detta för att säkerställa en långsiktig, god ekonomisk hushållning.

Det ingår vidare i revisorernas uppdrag att bedöma om styrelser och nämnder har en tillräcklig intern kontroll. Med intern kontroll förstås att det finns en integrerad process som säkerställer att lagar och regelverk efterlevs och att verksamheten drivs på ett effektivt sätt mot uppsatta mål.

Vår samlade bedömning är att staden i huvudsak har en tillräcklig intern kontroll. Resultat av genomförda granskningar visar dock på en försämring från föregående år. Det finns flera nämnder och styrelser som behöver utveckla sitt internkontrollarbete, vilket framgår av årsredogörelsen. Jag hänvisar till uppslagen 10–11, där det som inte är tillfredsställande är gulmarkerat.

När det gäller kommunstyrelsen är vår bedömning att kommunstyrelsen behöver inta en mer aktiv roll i att utöva uppsikt över stadens större projekt och tillse att nödvändig information behandlas och beslutas på politisk nivå. Dialoger är bra och är en del av stadens informella styrning, men jag vill i det här sammanhanget poängtera att beslut i kommun fattas av nämnd, styrelse och fullmäktige.

Genomförda granskningar visar också att den interna kontrollen behöver stärkas avseende avtal med extern part. Rutiner behöver finnas för att ha uppsikt över att avtal endast ingås med seriösa företag samt att avtalsuppföljning sker i tillräcklig omfattning. Detta är en viktig del i att förebygga och upptäcka välfärdsbrottslighet och andra oegentligheter men också för att stadens resurser ska användas på ett ansvarsfullt sätt.

Avslutningsvis kan vi konstatera att stadens årsredovisning i allt väsentligt uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är upprättad enligt god redovisningssed.

Anförande nr 83

Ulf Fridebäck (L): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Jag är ordförande i revisorsgrupp 2 som ansvarar för följande tio facknämnder: avfallsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och utbildningsnämnden.

Revisorsgrupp 2 tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för samtliga nämnder inom revisionsgruppens ansvarsområde. Vi revisorer riktar dock en anmärkning till exploateringsnämnden. En anmärkning är allvarlig kritik avseende hur nämnden har utfört sitt åtagande. Dialog har förts med exploateringsnämnden, och fullmäktiges presidium har informerats. Exploateringsnämnden har i sin tur yttrat sig angående den kritik som vi har lämnat. Jag ska kort redogöra för våra bedömningar och vad som ligger till grund för anmärkningen.

Exploateringsnämnden bedöms delvis ha bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt, till följd av brister i måluppfyllelse. Mål kopplade till nämndens kärnverksamhet avviker väsentligt från uppsatta årsmål, och utfallet är sämre än föregående år. Brister finns också avseende analys och åtgärder avseende måluppfyllelse.

Från ekonomisk synpunkt är vår bedömning att verksamheten inte har bedrivits på ett tillfredsställande sätt. Rättningar i den ekonomiska redovisningen har genomförts till betydande belopp – sammantaget drygt 1,6 miljarder kronor. Rättningarna hänför sig i stor utsträckning till tidigare år men påverkar årets resultat för såväl exploateringsnämnden som staden som helhet. För exploateringsnämndens del innebär det att årets ekonomiska resultat inte speglar verksamheten. Rättningar genomfördes även under 2021 efter påtalande från revisionen.

Exploateringsnämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten har inte varit tillräcklig. Några exempel på bristande styrning: Exploateringsnämnden har inte varit aktiv och efterfrågat information som skäligen krävs som underlag för beslutsfattande. Särskilt tydligt är detta när det gäller projekt Slussen. Nämnden behandlade i juni 2020 en lägesrapport som visade på svårigheter för projektet att genomföra arbetet i enlighet med beslutad ram. Nämnden har inte varit sig under åren 2021 eller 2022 begärt ytterligare lägesrapporter. Först i mars 2023, alltså i år, behandlade nämnden det ekonomiska läget och framdriften för projekt Slussen. Även om informella dialoger har förts är det nämnden i sin helhet som har ansvar och vid behov ska agera. Viktiga ärenden ska behandlas formellt vid nämndens sammanträde.

Exploateringsnämndens interna kontroll har inte säkerställt att gällande redovisningsregler efterlevts, vilket lett till de rättningar som jag nyss beskrev. Revisorerna har också för nämnden påtalat brister i den interna kontrollen under flera år. En viss utveckling har skett under året, men det kvarstår arbete för att åtgärda de rekommendationer som lämnats. Det gäller bland annat nämndens riskanalysarbete, där brister finns avseende helhetssyn på verksamheten.

Andra exempel på brister som inte åtgärdats är rekommendationer som rör projekt Slussen, brister i uppföljning av investeringar, brister i dokumentation av markanvisningar samt vissa brister avseende inköp och förtroendekänsliga poster.

Ordförande! Jag ska även säga några ord om fastighetsnämnden. År 2019 fick fastighetsnämnden en anmärkning. Sedan har nämnden arbetat med att utveckla rutiner och arbetssätt inom de kärnprocesser där revisionen tidigare noterat brister. För 2022 är bedömningen att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll. Det är glädjande att konstatera att nämndens arbete har gett resultat, och jag vill passa på att tacka för de goda dialoger som förts mellan revisionen, nämnden och fastighetskontoret. Tack ska ni ha!

Beträffande övriga nämnder inom vårt ansvarsområde kan ni läsa själva i årsredogörelsen. Jag avstår från att säga något om detta av tidsskäl.

Slutligen vill jag ta tillfället i akt att betona det ansvar som följer av att vara ledamot i en nämnd. Ansvar i nämnden är gemensamt. Ledamöterna ansvarar för verksamheten tillsammans, och nämndens ledamöter deltar i ett kollektivt beslutsfattande. Varje ledamot har ett så kallat aktivitetskrav, vilket innebär att sätta sig in i vad arbetet och uppdraget innebär och att sätta sig in i verksamheten och dess förutsättningar liksom i de ärenden som nämnden hanterar. Om en enskild ledamot inte anser sig vara tillräckligt informerad inför beslut ska ledamoten begära kompletterande underlag eller begära att ärendet behandlas vid en annan tidpunkt då fullödigt beslutsunderlag presenterats.

Därmed, fru ordförande, säger jag tack.

B o s s e R i n g h o l m (S): Ordförande, ledamöter, åhörare! Ni har alla fått en årsredogörelse för 2022 om stadsrevisionen. Jag rekommenderar den för studier, läsning och fortsatt diskussion. Det är inte en diskussion som man bara ska ha nu, utan det gäller även för framtiden så att man ser till att rätta det som behöver rättas med tanke på de synpunkter som finns här.

Det är en ganska omfattande summering som finns i den här revisionsberättelsen och årsredogörelsen. Merparten av verksamheten finns dock även beskriven i olika rapporter som varje nämnd, styrelse och inte minst bolagsstyrelse bör ta del av och diskutera för att se hur man kan följa upp och förbättra sin verksamhet.

Jag har haft möjlighet under den här perioden och under förra året att vara ordförande i revisorsgrupp 3. Vi har ansvar för arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, äldreomsorgen, överförmyndarnämnden och de 13 stadsdelsnämnderna, som ju har en väldigt omfattande verksamhet. En stor del av stadens verksamhet finns just i stadsdelsnämnderna, som ni väl vet.

Vi tillstyrker från vår revisorsgrupp ansvarsfrihet för samtliga nämnder inom vårt ansvarsområde. Det är lätt att glömma bort, men pandemin har ju legat som ett slags skugga över det som har hänt under senare år och har naturligtvis fortfarande inverkan på stadens verksamhet. Som alla vet var det en hel del strukturella brister som kom fram under den här perioden. Tillgången till medicinsk kompetens, kontinuitet i bemanning och förutsättningar för ett gott ledarskap lyftes fram av den statliga Coronakommissionen. Kommissionen framhöll särskilt att det är ett delat ansvar mellan stat, kommun och region.

Under förra året har vi också granskat hur staden säkerställer förutsättningar för en god kompetensförsörjning, ett närvarande ledarskap och en tillräcklig bemanning inom äldreomsorgen. Staden har också vidtagit en hel del åtgärder. Men det krävs ett långsiktigt arbete för att nå uthållighet för att nå resultat. En viktig del i det är naturligtvis personalens vidareutbildning.

Trots det kan vi revisorer konstatera att Äldrelyftet, det vill säga det statsbidrag som kommuner hade möjlighet att söka som kompensation för vikarier, inte utnyttjades fullt ut. Det kan vara intressant att lägga på minnet följande att för år 2021 fick staden möjlighet att använda 230 miljoner men bara 28 miljoner användes, alltså 12 procent. Merparten av de statliga pengarna utnyttjades alltså inte av staden. Vi kan inte skylla staten för det, utan det får vi ta ansvar för själva. För 2022 var det något bättre, då 115 miljoner var tillgängliga och ungefär två tredjedelar användes. Men det är klart att det är många personer i äldreomsorgen som behöver bättre utbildning och som skulle ha kunnat få denna utbildning via de pengar som tyvärr har lämnats tillbaka utan att vi kunde utnyttja dem.

Jag vill till sist bara göra ett slags sammanfattning och berätta att våra granskningar naturligtvis leder till utveckling på olika områden. Vi gör ett stort antal granskningar som finns nämnda i den här rapporten som ni själva kan ta del av. Vi lämnar olika rekommendationer till nämnder och styrelser när vi ser att det finns brister och utvecklingsbehov. Vi följer också upp verksamheten utifrån de rekommendationer som vi har lämnat.

För er som inte har varit med den förra perioden utan är nya kan jag nämna att det under den förra perioden lämnades 800 rekommendationer till stadens nämnder och bolag. Vi följer naturligtvis upp dem också. Vi lämnar dem inte bara, utan vi går vidare och ser om man också bryr sig om de synpunkter som vi har haft på stadens nämnders och bolags verksamhet. Slutsatsen är att merparten av det som vi har rekommenderat tas om hand och genomförs i verkligheten också, även om det finns en del som inte är lika bra uppföljt.

Det finns några exempel där vi revisorer och verksamheten inte har samma uppfattning. Det gäller exempelvis att vi anser att en beloppsgräns behöver finnas som kompletterar regelverket för stora investeringar. Det har nämnts av mina företrädare här i talarstolen att vi hanterar väldigt stora belopp men att vi egentligen inte lägger tillräcklig energi, omsorg och ansvar på att se till att vi håller oss till regelverket.

Regelverket säger att projekt som riskerar att överskrida budget med 15 procent ska upp till kommunfullmäktige för revidering. Men med de mycket stora projektbudgetar som finns inom stadens verksamhet är det vår uppfattning att regeln behöver kompletteras med en beloppsgräns så att vi följer upp det här på ett mer effektivt sätt än hittills, under senare tid. Kommunallagen säger att fullmäktige ska besluta om viktiga ekonomiska frågor. Jag vill hävda att avvikelser på hundratals miljoner kronor är en viktig fråga för alla invånare i Stockholm, och vi borde kanske ägna mer energi åt att följa upp de avvikelser som sker.

Jag ska till sist säga att vi revisorer gärna vill ha en dialog med er som är förtroendevalda i nämnder och styrelser. Vi är inte något slags kriorättare som sitter och pekar ut vad som är rätt och fel, utan vi vill ha en dialog med er som sitter i nämnder och styrelser. Vi gjorde så för någon mandatperiod sedan att vi gick ut till nämnder och styrelser och erbjöd att få till stånd den dialogen. Efter sommaren kommer vi att erbjuda alla nämnder och styrelser en chans att träffa oss förtroendevalda revisorer för just en dialog om det som har varit och det som pågår just nu ute i nämnder och styrelser. Vi tror att det kan bidra till ett mer förtroendefullt samarbete och ett mer effektivt utnyttjande av kommunens pengar.

Som ni alla vet är vi 20 förtroendevalda revisorer. Jag och mina företrädare här har ansvar för var och en av de tre grupper som finns. Men det finns också ett revisionskontor, där Maria Lindgren Persson är vår stadsrevisor. Hon kommer att lämna oss och gå i pension i sommar, och vi har nyligen utsett en ny stadsrevisor.

De 20 tjänstemän som vi har är oerhört duktiga och effektiva och hjälper gärna till ute i verksamheten och tar itu med de saker som vi vill få uppmärksammade på olika sätt och vis. Jag vill lämna ett tack till Maria Lindgren Persson och de medarbetare som jobbat på kontoret under hennes tid för en god insats. Hoppas att vi kan få en lika god sammansättning och lika god utveckling i vårt samarbete i fortsättningen mellan kommunfullmäktige och stadsrevisionen!

Jag ska bara säga en sak till sist som är viktig men som det sällan tänks på. Det är inte så att vi 20 revisorer måste vara eniga om allting. Det vi nu har lämnat har vi varit eniga om. Men varje revisor, var och en av de 20 förtroendevalda, kan lämna sin egen revisionsberättelse om man så vill. Vi ser det ändå som en styrka att vi 20 förtroendevalda revisorer, tillsammans med det underlag som vi har fått av vårt kontor, har lämnat ett helt enigt betänkande och eniga slutsatser.

Allra sist: Vi har också följt upp de rekommendationer som vi lämnat till er i nämnder och styrelser. Vi har en lång lista på allt som vi har rekommenderat er och där det finns saker och ting som inte är fullgångna. Vi tar gärna fortsatt de diskussionerna om ett bra samarbete mellan er förtroendevalda och oss revisorer.

Sida 74 (84)

Anförande nr 85

O r d f ö r a n d e n : Jag vill instämma i det Bosse Ringholm sa och rikta ett varmt tack till stadsrevisor Maria Lindgren Persson. Presidiet har ju haft tillfälle att samarbeta mycket med revisionskontoret och med Maria, och det har alltid varit en glädje. Vi önskar dig lycka till i framtiden, i det glada och sorglösa livet som pensionär där man inte behöver bekymra sig om kommunens räkenskaper mer!

Anförande nr 86

A n d e r s Ö s t e r b e r g (S): Ordförande! Revisionen och kommunfullmäktige riktar kritik mot exploateringsnämnden och kontoret. Kritiken i form av en anmärkning handlar om bristande styrning, bristande uppföljning och bristande kontroll av verksamheten samt de ekonomiska processerna med mera.

För den som tycker om utmaningar befinner vi oss i ett drömläge. Men det är självklart att vi i exploateringsnämnden också är i ett läge där vi inte vill vara. Det kommer att kräva mycket arbete för att vi ska ta oss ur situationen. Tillsammans ska nämnden och kontoret arbeta hårt för att vi ska mildra kritiken de kommande åren, för vi tar kritiken från revisionen på stort allvar.

Det har funnits kritik från revisionen sedan flera år tillbaka, och den kulminerade förra året. Jag kommer att kortfattat kommentera kritiken punktvis från 2022 och åren bakåt.

När det gäller verksamhet och ekonomi finns det kritik av hur investeringsprojekt redovisas. Rättningar har genomförts åren 2014–2021, och därför bedöms det ekonomiska resultatet för i år inte ge en rättvisande bild av årets verksamhet.

När det gäller måluppfyllelse, analys och åtgärder måste det delvis ses i en kontext av att 2022 har varit mer turbulent än tidigare år, då konjunkturen varit särdeles god. Det kunde förvisso ha fattats tydligare beslut under 2022. Nu är vi tydligt inne i en lågkonjunktur, och därför pågår det också ett arbete med att bland annat förändra arbetssättet avseende markanvisningar med fokus på jämnare produktionstakt. Förutom det behövs också fördjupade prognoser och analyser över utvecklingen av bostadsmarknaden som underlag för de beslut som vi ska fatta framöver. Detta hade förstås också kunnat ske ännu tidigare, men nu tar vi ansvar för att det blir gjort.

När det gäller underlag för beslutsfattande är det en utmaning med det stora antalet projekt som ligger under exploateringsnämnden. Även där finns behov av ett arbete för att bättre åskådliggöra projektens framdrift och prognoser.

När det gäller projekt Slussen har det skett organisatoriska förstärkningar, och en beredningsgrupp har införts som stöd till förvaltningschefer och projektchef. Dessutom har nämnden vid ett flertal tillfällen också fått dragningar om projekt Slussen.

När det gäller projekt Bussterminal i Katarinaberget bedöms budget och tidsavvikelse kunna begränsas till avvikelser som redogjorts för exploateringsnämnden här tidigare under våren.

Sida 75 (84)

Den här och övrig kritik kommer vi att ta ansvar för. Vi är i ett läge där vi inte vill vara, och vi lovar kommunfullmäktige att vi ska göra vårt bästa för att ta oss ur det.

Anförande nr 87

Borgarrådet Lindblom (V): Jag skulle vilja börja med att tacka revisorerna och Maria Lindgren Persson för ert långa och gedigna arbete. Revisorsarbetet är ju väldigt tidskrävande och något som kräver mycket eftertanke och mycket arbete. Men det är också någonting som är väldigt lärorikt för våra kontor, och inte minst som ordförande i fastighetsnämnden tackar jag för den goda dialog som vi har haft under de här åren, just för att kunna utveckla fastighetskontorets arbete och komma till rätta med de brister som har varit.

Det är väldigt allvarlig kritik som riktas mot exploateringsnämnden, och jag skulle väl vilja säga att det är med rätta. Jag skulle dock vilja nyansera bilden på en punkt, och det handlar om det här med en aktiv nämnd. Jag har suttit i exploateringsnämnden i olika omgångar i snart tio år, och revisorerna skriver så här i sin rapport: "Nämnden måste bli mer aktiv och efterfråga information som skäligen kan krävas som underlag för beslutsfattande."

Jag förstår vad ni menar men vill samtidigt understryka att det är en sanning med modifikation. Inte minst mitt parti har lagt otaliga förslag till beslut, särskilda uttalanden, skrivelser och återremisser som just syftade till mer information kring fördyringen av Slussen, bussterminalen i Katarinaberget, transparensen vid markanvisningar och tydligare redovisningar av målkonflikter mellan till exempel sociala, gröna och ekonomiska värden och friyta per barn. Att det sedan inte bifölls av nämnden är tyvärr en annan sak.

Med det sagt vill jag säga att det är väldigt mycket på gång i exploateringsnämnden och kontoret. Vi gör om hela organisationen, precis som Anders talade om tidigare. Tjänsteutlåtanden, mallarna där liksom efterlevnaden av dem, markanvisningspolicy och så vidare ses över.

Mycket är på gång. Styrningen har brustit, och det ska vi åtgärda.

Sedan måste jag ändå passa på och säga att om man tittar i protokollen från debatten kring årsredovisningen från 2021, från den 25/4 förra året, finns det inte ett ord om avsättningar till några friskvårdsmedel. Det är kompetensutveckling, sociala investeringar och it-kostnader. Om man gjorde en avsättning till centrala medelsreserven den 25 april 2022 var det under falsk flagg, och i så fall menar jag att det är någonting som revisorerna bör granska.

Anförande nr 88

Borgarrådet Jonsson (L): Jag vill bara säga att i så fall kommer ju även borgarrådet Lindholm att hamna under granskningen, eftersom alla här inne tyckte att det var ett bra beslut.

Borgarrådet L i n d b l o m (V): För det första heter jag Lindblom och inte Lindholm. För det andra är det svårt att ställa sig bakom alla detaljer i ett beslut om dessa detaljer inte redovisas. Inte i något av de här två ärendena framkommer det att det här har finansierats genom avsättningar i samband med bokslut. Det är it-investeringar, smart stad, kompetensutvecklingssatsning och så vidare. Faktum är att om man söker på ordet "friskvård" i årsredovisningen för 2021 nämns det inte alls. Det är noll träffar på det ordet. Tittar man samma sak i utlåtandet från den 13 juni finns det inte ett ord om att det skulle finansieras i bokslut.

Om det är så att jag har ställt mig bakom ett förslag som är i strid med kommunallagen har jag alltså inte vetat om det. Jag har gått på det som står i underlaget, det vill säga att det finansierades ur centrala medelsreserven i enlighet med gällande lagar och regler.

Anförande nr 90

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Vilket ju är precis det jag har beskrivit: att det kom via central medelsreserv men att det går i två steg. Det står att läsa.

Jag vet inte riktigt vad det är för beslut i juni som det hänvisas till, för det första kom i maj nämligen.

(Borgarrådet L i n d b l o m (V): I april och i juni.)

Anförande nr 91

A n d e r s Ö s t e r b e r g (S): Ordförande! Det här ärendet är en del av den första etappen av Slakthusområdet. I år börjar de första hyresgästerna att flytta in i de restaurerade äldre byggnaderna. Nästa år är det byggstart för bostäder.

Slakthusområdet utvecklas från ett industriområde till en urban stadsdel där bostäder, arbetsplatser, handel och service samsas med nya parker och torg. Slakthusområdet ska med sin hundraåriga historia erbjuda mat, kultur och upplevelser i småskalig miljö. Kulturhistoriskt värdefulla byggnader bevaras och utvecklas, tillsammans med tusentals nya bostäder och arbetsplatser i ett mycket bra kollektivtrafikläge i närheten av den nya planerade tunnelbanestationen i centrala Slakthusområdet.

Ordförande! Jag vill också glädja alla vegetarianer och veganer i den här församlingen. Genom den oundvikliga historiematerialistiska utvecklingen, dialektiken, har området gått från att 1915 slakta 90 000 djur till att det 2023 endast har omkommit ett tiotal djur, insekter ej inräknade.

Bifall till beslutet!

Anförande nr 92

A n d r é N i l s s o n (L): Det här ärendet känns jättespännande, och jag tycker att det har väldigt mycket positivt med sig.

Det finns ett budgetuppdrag om att kolla på särskilda zoner där utelivet kan få låta lite mer. Jag vet inte hur långt uppdraget har kommit, men jag är lite nyfiken på att höra om det har kommit någonstans, för det är högst aktuellt för det här ärendet. Nu finns det inte någonting i det tjänsteutlåtande som har varit. Jag vet att vi påpekade det här i ett särskilt uttalande i exploateringsnämnden. Det är extremt viktigt, för den musikscen som finns i Slakthusområdet är verkligen ett kulturarv som är värt att försvara, precis lika mycket som många av de fina byggnader som man bygger om där.

Det vore därför väldigt tråkigt när vi nu bytt namn på Globen till Avicii Arena och allting om vi skulle släcka ned all elektronisk musik som finns där runt omkring. Har man kommit någonstans på vägen med det här förslaget?

Anförande nr 93

A n d e r s Ö s t e r b e r g (S): Ordförande! Jag kan börja i en annan ända: Ibland hör man i debatten, vilket kan vara ganska befriande, arga stockholmare säga att vi bor i en stad; det måste ju få låta lite också!

Ja, det är på gång, och det kommer att komma upp i den ordning som det ska komma upp. Då lär vi mötas om det här.

Anförande nr 94

A n d e r s Ö s t e r b e r g (S): Ordförande! Jag hörde att om man begärde ordet fler än fyra gånger på olika ärenden så fick man bingo!

Vi välkomnar självklart även detta projekt som är ett nytt kontorshus och en ny driftdepå. Det nya kontorshuset kommer att bli en ny entré till Hjorthagen, vilket vi tror kommer att bli väldigt bra. Det är också en del i stadsutvecklingen av Norra Djurgårdsstaden.

Totalt kommer det att bli cirka 2 000 arbetsplatser varav merparten återfinns inom kontorsbyggnaden men även inom handel, service och depåverksamheten. Driftdepån byggs för Trafikverkets verksamhet på Norra länken och är något som staden har i sitt genomförandeavtal med Trafikverket från 2004. Äntligen kommer vi till skott med detta. Driftdepån kommer att innehålla ytor för och funktioner som uppställning av fordon, material, förråd, kontorslokaler och verkstad. Det har varit svårt att hitta en bra plats för en ny depå, och därför är det glädjande att stadens åtagande nu uppfylls. Det är också glädjande att lokaliseringen blir i ett område omedelbart bredvid Norra länken, vilket också leder till minskad trafik i området.

Projektet innebär ett mer samlat och aktivt gaturum i stråket mot Hjorthagen med nya entréer ut mot Jägmästargatan, och de arbetsplatser som tillskapas kommer att utgöra ett positivt tillskott till stadsmiljön. Dessutom kommer ett nytt gång- och cykelstråk att anläggas, trottoarer breddas och två värdefulla ekar inom planområdet kunna bevaras.

För att avsluta även det här med lite kuriosa: Den som undrar varför namnen ser ut som de gör i Hjorthagen får gå ända till Gustav Vasas dagar och framför allt till Johan III som inrättade ett reservat för hjortar som kungen kunde jaga. Det är som sagt en helt annan historia, så det tar vi en annan gång!

Anförande nr 95

E m i l B u s t o s (S): Vi i den rödgröna majoriteten vill ha fler bad i stadens olika delar. I den delen är vi eniga med motionärens andemening. Vad gäller badplatsen i Gamla stan är det olyckligt att vi inte får tillstånd att anlägga den. Eftersom det inte var möjligt letar vi vidare efter andra platser och möjligheter att utveckla Stockholms badplatser.

I budgeten har vi lagt flera förslag. Exempelvis vill vi anlägga två nya badplatser, i Vinterviken och vid Herrängens brygga. Vi vill också utreda vem som ska ha det övergripande ansvaret för att utveckla stadens badplatser och dessutom om vi ska lyfta det generella badförbudet. Vi jobbar också vidare med Söder Mälarstrand.

En liten kommentar: Vi menar dessutom att staden inte ska lägga sig i domstolarnas lokalförsörjning som huvudregel. Mot bakgrund av detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens besvarandeyrkande.

Anförande nr 96

H a s s a n J a m a (V): Ordförande! Kära ledamöter! Det finns några åhörare kvar!

Närheten till vatten gör Stockholm unikt. Med fler badplatser kan de som vill njuta av vattnet på ett tryggt och säkert sätt göra det. Jag håller med motionärerna – Jonas Naddebo är väl den som är kvar här medan Karin Ernlund inte är kvar – om att staden ska fortsätta att kämpa för ett eller flera utomhusbad i Stockholm, både i ytterstaden, närförorterna och mer centralt.

Den rödgröna majoriteten har skärpt uppdraget till stadens förvaltningar och bolag att planera för inrättandet av fler bad i staden. Det gäller både platser för spontanbad, strand-, brygg-, vinter- och bastubad. Men vi ser också behov av att förbättra styrningen i frågan, och därför finns det en aktivitet i budgeten, som Emil Bustos nämnde här, om att reda ut var i staden den här frågan ska vara. Vem ska ha det övergripande ansvaret för samordningen? Vi tror att det skulle underlätta för fler badplatser om det generella badförbudet avskaffades och badförbud i stället infördes endast på platser som är olämpliga för bad.

Det spontana badet är redan utbrett i Stockholm och borde uppmuntras snarare än försvåras. Som Emil Bustos också nämnde har vi nyligen beslutat att öppna två nya officiella badplatser, Vinterviken och Herrängens brygga. Det ska också tilläggas att Stockholms Hamnar har i uppdrag att samverka med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden om att utreda hur Söder Mälarstrand kan bli mer attraktiv och levande.

Jag hoppas att det här kommer att göra det lättare. Jag ser att vi har en stor politisk enighet om fler badplatser i Stockholm. Däremot vet jag inte angående det som stod i motionen om Domstolsverket och hur man mer eller mindre var på krigsstigen mot Statens Fastighetsverk eller någonting. Det får Jonas Naddebo dra.

Fler badplatser i Stockholm! Det kommer vi att se till under mandatperioden.

Hanna Wistrand (L): Herrängen och Vinterviken är två badplatser som redan låg med i plan i handlingsplanen för bad när den kom förra mandatperioden. Det har vi sagt redan tidigare.

Motionen från Karin Ernlund och Centerpartiet är jättebra – tack! Stockholm behöver verkligen fler bad. Borgarrådet Wanngårds förslag om att häva det generella badförbudet är också intressant. Vi liberaler är som bekant för frihet och mot förbud.

I övrigt är det nog mest fina formuleringar, tyvärr. Idrottsförvaltningen har nämligen inte ens finansiering för att åtgärda pontonbryggan i den mycket populära Söderbysjön i Nackareservatet. Med tanke på det ekonomiska läget kanske vi ska återgå till handlingsplanen som faktiskt är framtagen och titta på andra möjliga bad – bad som också är klassade som lätta att anlägga, som de två som vi har fattat beslut om redan. Det gäller till exempel vid scoutstugan i Drevviken liksom en utökning av Tanto. Då kanske stockholmarna får fler bad inom rimlig tid.

Anförande nr 98

Jonas Naddébo (C): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Vi avslutade förra fullmäktigemötet med att säga att alla ska bada. Så ska det såklart vara om Centerpartiet får bestämma. Nu pratar vi om bad igen, och jag hör att majoriteten pratar om en massa olika ambitioner kring bad.

Nu till motionen, som handlar om ett specifikt bad. En gång i tiden, alltså bara för några år sedan, var vi överens. Det fanns en bred politisk enighet över blockgränsen i fråga om att bygga en anläggning för bad i östra Riddarfjärden. Det hör minsann inte till vanligheterna att det finns en enighet i ett sådant här stadsbyggnadsärende i centrala Stockholm. Trafikkontoret tillstyrkte och till och med länsstyrelsen tyckte att det här var en bra idé. Det är inte ofta!

Sedan kom Mark- och miljööverdomstolen och lade krokben för processen. Överdomstolen gav heller inte prövningstillstånd. Det är tråkigt och mycket olyckligt för Stockholm.

Några som verkligen har tappat perspektivet är Statens Fastighetsverk. De menar att solbad, vattenbad och att lära sig att simma är sådana aktiviteter som är så störande att de riskerar Domstolsverkets verksamhet. Det här är alltså verksamheter som i dag ligger bredvid en stor motortrafikled och den mest trafikerade järnvägssnuten i Sverige.

Inte nog med detta. Staten efterfrågar genom sitt fastighetsverk i sitt remissvar ”lösningar som inte förutsätter tillträde över Riddarholmen”. Jag tycker faktiskt att det här är ganska magstarkt och vittnar om en statlig myndighets inställning till hur stockholmarna ska få promenera i sin egen stad. Det bästa verkar vara att vi låter Riddarholmen förbli en död stadsdel.

Vi menar såklart att en stad ska få leva och låta. Om Domstolsverket har så känslig verksamhet och tänker fortsätta att driva sin linje att stockholmarna inte ska ha tillgång till Riddarholmen kanske man bör överväga en flytt av verksamheten.

Nu är det upp till majoriteten, om ni är intresserade av att på riktigt bidra till fler badmöjligheter. Ni skulle kunna ta vidare planerna för det nya badet och på riktigt försöka hitta en ny placering. Vi pekar på Frihamnen, Värtan och Söder Mälarstrand som möjliga placeringar. Ni kan väl åtminstone titta och utreda detta!

Om detta kommer att ske går inte att utröna ur borgarrådets synpunkter. Det är totalt oklart var just det här badet skulle kunna placeras. Eventuellt blir detta därför det planerade badets sista svanesång.

Vi i Centerpartiet vägrar att låta det ske! Jag yrkar bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 99

J o n a s N i l s s o n (M): Ordförande! Från Södermalms stadsdelsnämnds perspektiv har Statens Fastighetsverk lagt någon form av blöt filt över Riddarholmen. Det är inte ofta man är där, för det finns absolut ingenting att göra, men har man råkat vara på Riddarholmen vid solnedgången en sommardag förstår man att detta sannolikt är Stockholms vackraste plats. Där borde finnas bostäder, stadsliv, konserter, puls, restauratörer och så vidare, precis som Centerpartiet uttrycker i sin motion.

Vi i stadsdelen Södermalm reserverade oss tillsammans med Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna. Däremot var vi så uppfostrade att vi inte krävde någon vräkning av Domstolsverket. Så kan man inte göra. Men jag vill bara säga att vi är med er i tanken, Centern!

Anförande nr 100

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (MP): Fru ordförande, åhörare och fullmäktige! Miljöpartiet tycker generellt att tanken bakom motionen är väldigt tilltalande. Att man ska kunna bada på fler ställen är en fråga som vi har drivit under lång tid. Det kommer förmodligen flytande bad vid Liljeholmskajen i Årstadal, vi har Herrängen och Vinterviken på gång etcetera. Alla de här badplatserna är väldigt välkomna. Men naturligtvis krävs det ordentliga utredningar.

Jag måste för min del säga att jag faktiskt tyckte att det var lite roligt med de här torra svaren från Domstolsverket och Statens fastighetsverk. De var lite uppfriskande, ärligt talat. Det känns lite grann som att Centern törstade efter uppmärksamhet – det hela var lite provokativt.

Med detta yrkar vi bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 101

J o n a s N a d d e b o (C): Den fråga jag ställer till Cecilia Obermüller är om den nu styrande majoriteten över huvud taget har någon ambition att skapa ett sådant här bad. Bad i allmänhet verkar vi vara helt överens om. Men när det gäller just det här badet – vill ni utreda eventuella andra placeringar eller inte? Är detta sista gången som det här badet har sin chans?

Du tycker att Domstolsverket uttrycker sig lite provokativt. Verket yttrar sig faktiskt om sin egen verksamhet. Mark- och miljööverdomstolen har sina lokaler på

Riddarholmen. Det är nästan så att man skulle kunna fundera på om det här skulle kunna vara jäv.

Sida 82 (84)

Jag tycker nog inte att det här är överord. Vi vill att staden ska få leva och låta. Vi vill att Riddarholmen ska bli en levande stadsdel i stället för en död stadsdel, som den är i dag. Då måste man vara tydlig mot staten. Ni kan inte lägga en våt filt över stadens utveckling. Det kan vi aldrig gå med på. Men du, Cecilia Obermüller, kan väl svara på om det blir någon vidare utredning av nya placeringar.

Anförande nr 102

Cecilia Obermüller (MP): Bad à la Helsingfors tyckte jag var väldigt sympatiskt. Men när vi fick detta draget i stadsbyggnadsnämnden kunde jag konstatera att man ville ha alldeles för mycket – en för stor anläggning. Man anade redan i förväg att det skulle kunna bli problem, och det blev det. Jag skulle gärna vilja utreda andra placeringar som är mer lämpliga och skulle fungera. Jag tror att man skapade onödig konflikt. Det jag menade var att *ni* var provocativa i er motion, Jonas Naddebo.

Anförande nr 103

Björn Ljung (L): Fru ordförande, fullmäktige och åhörare! Det sista stämmer inte, Cecilia Obermüller. Vi var helt överens om det här. Hela fullmäktige jublade inför detta förslag. Vi beklagar att det gick åt pipsvängen. Allas Seapool i Helsingfors är fantastiskt. Men nu tycks det bli lite uppluckrat här. Från Liberalernas sida vill vi värna vattenspeglarna i Stockholm. Vi vill inte ha några nya badringar ute på Riddarfjärden eller några krumbuktiga badhus, som Sverigedemokraterna föreslog i en motion tidigare. Det måste vara väldigt god kvalitet, och det måste vara välplacerat. Det får inte göras hur som helst. Det utgår jag från att Miljöpartiet fortfarande står för.

Anförande nr 104

Cecilia Obermüller (MP): Där behöver du inte vara orolig, Björn Ljung. Det ska vara välutrett, välutformat och välplacerat.

Anförande nr 105

Borgarrådet Lindblom (V): Jag har föredragningskyldigheten när det gäller Stockholms Hamn, där Jens Holm är ny ordförande. Vi har haft ett väldigt fint samarbete avseende hamnfrågan, badplatser och så vidare. Jag vill understryka det som Hassan Jama sa tidigare: Det finns ett uppdrag till bland annat Stockholms Hamn och idrottsförvaltningen att titta på nya lokaliseringar för utomhusbad. Vi tittar på möjligheten att levandegöra Söder Mälarstrand.

Men med det sagt får man återkomma vad gäller den exakta placeringen av ett sådant här bad. Precis som Cecilia Obermüller är inne på måste det utredas noga. Det är klart att vi alla vill ha bra och roliga bad, samtidigt som vi måste hantera de potentiella målkonflikterna med vattenspeglar och annat, som Björn Ljung pratade om. Det är klart att vi gillar bad. Det är också därför vi har sådana uppdrag, vilket står i motionen och vilket var det som Hassan Jama sa tidigare.

J o n a s N a d d e b o (C): Tack så mycket, Clara Lindblom, för det förtydligandet! Då kan vi alltså konstatera att Allas Seapool och det bad som planerades till östra Riddarfjärden inte är ett dött projekt utan att ni fortsätter att driva den här frågan för att hitta en ny placering för det badet. Det var ett mycket bra tydliggörande, för det står inte i motionssvaret; det vill jag vara väldigt tydlig med. Man får verkligen läsa mellan raderna i motionssvaret för att kunna tolka det som att ni fortsätter att hitta en placering för det här badet.

Bad i allmänhet verkar vi vara väldigt överens om, och det är jag från Centerpartiet mycket glad för. Men ska vi hitta en annan placering för det här badet måste majoriteten vara mer konstruktiv och verkligen fortsätta att titta på det. Men jag tar det som ett löfte från dig, Clara Lindblom, att det kommer att fortsätta att utredas platser för placering av detta bad. Det låter superpositivt. Tack!

Anförande nr 107

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Jag tycker inte att du ska ta det som ett löfte från mig, Jonas Naddebo. Det jag sa var att vi tittar på olika möjligheter för bad. Då handlar det inte om en specifik aktör. Jag tycker inte att man som politiker ska stå här i talarstolen och lova en viss utpekad aktör och en viss plats, utan det har vi en tjänstemannaorganisation som utreder.

Det jag sa var att vi tittar på möjliga placeringar av olika bad, bland annat på Söder Mälarstrand. Sedan finns det andra potentiella badplatser. Det finns olika typer av bad. Generellt sett gillar vi badande, och vi tycker att det är bra med olika slags lösningar. Men det betyder inte att man här och nu kan lova att just en specifik aktör ska få vara på en specifik plats.

Anförande nr 108

B j ö r n L j u n g (L): Eftersom du nämnde mitt namn vill jag ta replik och understryka tre viktiga saker, Clara Lindblom. Det första är det du nämner om att utveckla Söder Mälarstrand och liknande. Detta ligger i den gamla kajstrategin, som vi också var överens om här i fullmäktige. Nu måste nämnderna gå samman och arbeta fram någonting som leder till en ordnad utveckling av vad vi ska använda våra kajer till och så vidare.

Det andra är att Allas Seapool bara är en beskrivning. Det är ungefär som att prata om Kalle Anka eller någonting, eller om du så vill att säga Gladpack i stället för plastfolie. Allas Seapool har blivit en symbol. Det behöver inte vara det företaget det handlar om. Men det vore trevligt.

Det tredje som vi i Liberalerna vill understryka är att detta måste göras på ett ställe där det verkligen passar in. Det får inte bli någon ny badring i Riddarfjärden eller någonting liknande, utan det ska ske i god ordning.

Anförande nr 109

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Detta var en jättefascinerande inblick i relationerna under förra mandatperioden. Jag tittar på Björn Ljung och Jonas Naddebo. Det är kul och spännigt!

Jag förstår dig, Björn Ljung, men det här är ett uttryck för att det finns målkonflikter. Det är klart att det är så. Det gäller till exempel vattenspegeln. Det var därför jag refererade till dig. Det handlar också om sammanhängande stråk för allmänheten längs våra kajer. Men det är självklart så att olika typer av badmöjligheter berikar, och vi tittar på flera olika möjligheter. Vi får återkomma i frågan.